

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про професійну освіту

Держава визнає важливість професійної освіти для самореалізації людини в умовах ринку праці, який змінюється, зростання доходів зайнятих осіб, забезпечення ринків праці професійними кадрами, з урахуванням потреб та особливостей регіонів та створює для цього належні умови та відповідні можливості.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон визначає правові, організаційні та економічні засади функціонування і розвитку системи професійної освіти в Україні.

Стаття 2. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

1) **академічна мобільність** – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити педагогічну, наукову діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

2) **виконавець регіонального замовлення** – заклад професійної освіти, з яким регіональним замовником укладено контракт на підготовку професійних кадрів за регіональним замовленням;

3) **група професій** – дві та більше професії, що є спорідненими (однотипними), якщо вони можуть застосовуватися окремо в межах відповідної класифікаційної групи, або суміжними, якщо вони мають однакові

кваліфікаційні вимоги до робіт і перебувають у межах однієї професійної групи;

4) **заклад професійної освіти** – це юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність щодо здобуття особою кваліфікацій, визначених законодавством, на базі базової/повної загальної середньої освіти та/або на базі раніше отриманих професійних кваліфікацій;

5) **заклад професійної освіти із специфічними умовами навчання** – заклад освіти державної форми власності, який здійснює на рівні професійної освіти підготовку здобувачів освіти для потреб центрального органу виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, центрального органу виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, інших центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах охорони державного кордону, цивільного захисту, кримінально-виконавчої системи;

6) **засновник закладу професійної освіти** – центральні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та/або юридичні особи, рішенням та за рахунок яких засновано заклад професійної освіти або які в інший спосіб відповідно до законодавства набули прав і обов'язків засновника;

7) **кредит системи кредитів професійної освіти** – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача професійної освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання, що дорівнює 30 академічних годин;

8) **освітня кваліфікація професійної освіти** – визнана закладом професійної освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом професійної освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);

9) **первинна професійна освіта** – здобуття та отримання особою вперше професійних кваліфікацій за відповідною професією;

10) **підвищення професійної кваліфікації** – процес здобуття та отримання особою, яка раніше здобула професійну кваліфікацію за певною професією (групою професій), професійної кваліфікації вищого рівня за цією ж професією;

11) **професійна кваліфікація (повна)** – визнана суб'єктом, уповноваженим на оцінювання і визнання результатів навчання осіб та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дозволяють виконувати трудові функції;

12) **професійна перепідготовка** – процес здобуття особою нової професійної кваліфікації на основі раніше здобутої за іншою професією (групою професій), професійної кваліфікації без присудження нової освітньої кваліфікації;

13) **професійне навчання** – процес здобуття особою професійних кваліфікацій, формування і розвиток компетентностей, необхідних для професійної діяльності за певною професією;

14) **професійні кадри** – це постійний штатний склад кваліфікованих працівників з певною професійною підготовкою, які мають відповідну кваліфікацію, досвід роботи у відповідній сфері діяльності;

15) **регіональне замовлення на здобуття професійної освіти** (далі - регіональне замовлення) – засіб регулювання задоволення потреб економіки держави, економіки регіону та суспільства у професійних кадрах, забезпечення конституційного права громадян на здобуття освіти відповідно до їх покликань, інтересів та здібностей;

16) **регіональний замовник** – Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації;

17) **система кредитів професійної освіти** – національна система обліку навчальної роботи студентів закладів професійної освіти в межах освітньої програми або курсу;

18) **стандарт професійної освіти** – це сукупність державних вимог до змісту професійної освіти, рівня кваліфікації випускника закладу професійної освіти та освітнього рівня вступників;

19) **суб'єкт господарювання, що здійснює освітню діяльність та/або надає послуги із здобуття професійної освіти** – юридична або фізична особа, суб'єкт підприємницької діяльності, що відповідно до цього закону здійснює освітню діяльність та (або) надає освітні послуги;

20) **часткова кваліфікація професійної освіти** – кваліфікація, яка свідчить про здобуття особою частини компетентностей та/або результатів навчання, які визначені відповідними професійним стандартом та стандартом професійної освіти;

21) **якість професійної освіти** – відповідність результатів навчання вимогам, що встановлені законодавством, професійними стандартами, стандартами професійної освіти, відповідними освітніми програмами та/або договором про надання освітніх послуг.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у законах України «Про освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів».

Стаття 3. Професійна освіта

1. Професійна освіта – складник системи освіти, що забезпечує набуття особою відповідних компетентностей та здобуття освітніх і професійних кваліфікацій.

2. Професійна освіта здобувається особою в закладах професійної освіти чи в інших суб'єктах господарювання, що здійснюють освітню діяльність та/або надають послуги із здобуття професійної освіти або самостійно у порядку та відповідно до вимог, визначених цим законом та іншими нормативно-правовими актами, ухваленими відповідно до цього закону.

3. Здобуття професійної освіти на основі базової середньої освіти здійснюється з одночасним здобуттям профільної середньої освіти професійного спрямування.

4. Професійна освіта включає в себе первинну професійну освіту, професійне навчання, підвищення кваліфікації та професійну перепідготовку.

5. Особи, засуджені до позбавлення волі або обмеження волі можуть здобувати професійну освіту, відповідно до Закону України «Про освіту», цього закону, законодавства, що регулює порядок і умови виконання та відбування кримінальних покарань, інших нормативно-правових актів, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 4. Спеціалізована професійна освіта

1. Спеціалізована професійна освіта - це професійна освіта мистецького, спортивного чи військового спрямування.

2. Здобуття спеціалізованої професійної освіти здійснюється відповідно до цього Закону, Закону України «Про освіту» та інших нормативно-правових актів.

3. Положення про заклади спеціалізованої професійної освіти затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані заклади спеціалізованої професійної освіти.

Стаття 5. Державна політика у сфері професійної освіти

1. Державну політику у сфері професійної освіти визначає Верховна Рада України, а формують і реалізують Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, інші державні органи та органи місцевого самоврядування.

2. Державна політика у сфері професійної освіти ґрунтується на принципах:

1) задоволення потреб особистості у професійній реалізації та створення рівних умов для здобуття освіти впродовж життя;

2) сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу;

3) доступності професійної освіти;

4) здобуття професійної освіти на безоплатній основі у порядку, визначеному законами України;

- 5) забезпечення якості професійної освіти;
- 6) доступності професійної освіти, в тому числі й для осіб з особливими освітніми потребами;
- 7) можливості особи отримати кваліфікацію, що сприятиме її саморозвитку;
- 8) врахування потреб ринку праці при плануванні та фінансуванні професійної освіти;
- 9) набуття особою компетентностей необхідних для власної трудової та/або підприємницької діяльності;
- 10) задоволення потреб економіки країни у кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці професійних кадрах;
- 11) міжнародної інтеграції за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної освіти;
- 12) сприяння державно-приватному партнерству у сфері професійної освіти.

Стаття 6. Право на здобуття професійної освіти

1. Кожній особі гарантується право на якісну і доступну професійну освіту. Право на якісну і доступну професійну освіту включає право здобувати професійну освіту впродовж усього життя, право на безоплатну професійну освіту у випадках і порядку, визначених Конституцією та законами України.

2. Держава створює умови для здобуття професійної освіти для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечує виявлення та усунення факторів, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері професійної освіти.

3. Для здобуття професійної освіти особами з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості.

4. Іноземці, які перебувають на території України на законних підставах, особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, які

перебувають в Україні на законних підставах, мають право здобувати освіту в закладах професійної освіти України відповідно до законодавства та/або міжнародних договорів України.

5. Особа, яку визнано біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту згідно із Законом України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», має рівне з громадянами України право на професійну освіту.

6. Особа, стосовно якої прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту та/або яка оскаржує рішення щодо статусу біженця та особи, яка потребує додаткового захисту, має рівне з громадянами України право на професійну освіту.

Стаття 7. Заборона дискримінації у сфері професійної освіти

1. Право на здобуття професійної освіти гарантується незалежно від віку, статі, раси, кольору шкіри, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, наявності судимості, місця проживання, мовних або інших ознак, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними.

2. Встановлення спеціальних правил, обмежень, пов'язаних із безпекою освітнього процесу, вжиття інших спеціальних заходів, у тому числі застосування універсального дизайну та/або розумного пристосування, які забезпечують рівні можливості у сфері професійної освіти, не вважається дискримінацією.

3. Не вважається дискримінацією встановлення обмежень, що визначаються умовами здобуття професійної освіти, зумовленими особливостями професійної діяльності.

Стаття 8. Порядок здобуття професійної освіти

1. Професійна освіта може здобуватися на основі базової, повної загальної середньої, професійної та вищої освіти.

Здобуття профільної середньої освіти здійснюється в закладах професійної освіти відповідно до законодавства.

2. Особа має право безоплатно здобувати професійну освіту за рахунок видатків державного або місцевих бюджетів за державним/регіональним замовленням на конкурсній основі.

3. Порядок та організація здобуття професійної освіти у закладах професійної освіти із специфічними умовами навчання визначаються спеціальним законодавством.

4. Особи, які не мають базової або повної загальної середньої освіти і не можуть з певних причин здобувати її одночасно із здобуттям професії, а також особи, які потребують реабілітації, мають право здобувати професійну освіту без здобуття повної загальної середньої освіти на певних кваліфікаційних рівнях, визначених професійними стандартами (кваліфікаційними характеристиками)/стандартами професійної освіти.

Порядок здобуття професійних кваліфікацій без здобуття базової або повної загальної середньої освіти затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5. Особа, яка здобула професійну освіту певного рівня, може продовжити навчання на наступних рівнях освіти, у тому числі за скороченою освітньою програмою.

Стаття 9. Система професійної освіти

Систему професійної освіти складають:

нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері професійної освіти;

заклади професійної освіти та їхні структурні підрозділи, суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та/або надають послуги із здобуття професійної освіти та їхні структурні підрозділи;

учасники освітнього процесу;

навчально-методичні (науково-методичні) установи;

органи управління у сфері освіти.

Стаття 10. Нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері професійної освіти

1. Систему нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері професійної освіти складають: Конституція України, Закон України «Про освіту», інші закони України, а також нормативно-правові акти, що ухвалюються на основі цього закону та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Нормативно-правові акти у сфері професійної освіти, видані на виконання цього Закону, що не стосуються майнових питань, не є регуляторними актами.

Стаття 11. Кваліфікації у професійній освіті

1. Здобуття професійної освіти визначається теоретичною та практичною завершеністю і підтверджується присвоєнням здобувачам професійної освіти освітньої і відповідної професійної кваліфікацій.

2. Освітня кваліфікація професійної освіти здобувається за відповідними освітніми програмами професійної освіти та передбачає здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в окремій галузі професійної діяльності за визначеними алгоритмами і встановленими нормами часу і якості, застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов, відповідати за результати своєї діяльності;здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

3. У професійній освіті можуть здобуватися професійні кваліфікації з третього по п'ятий рівень Національної рамки кваліфікацій відповідно до освітніх програм.

Стаття 12. Види професійної освіти

1. Видами професійної освіти є формальна, неформальна та інформальна освіта.

2. Формальна професійна освіта - це освіта, яка здобувається відповідно до стандартів професійної освіти за освітніми програмами та передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти/освітніми

програмами результатів навчання та присудження освітніх та професійних кваліфікацій. Формальна професійна освіта здобувається у закладах професійної освіти, суб'єктів господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти.

3. Неформальна професійна освіта передбачає здобуття особою певних компетентностей за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних кваліфікацій.

4. Інформальна професійна освіта (самоосвіта) передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

5. Держава визнає ці види освіти, результати навчання та створює умови для реалізації права особи на освіту впродовж усього життя.

Стаття 13. Форми здобуття професійної освіти

1. Професійна освіта може здобуватися в очній (денній, вечірній), дистанційній, мережевій, екстернатній, дуальній формах та на робочому місці (на виробництві).

2. Особливості застосування форм здобуття професійної освіти визначаються Положеннями про форми здобуття професійної освіти, що затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3. Особа має право вибору форм здобуття професійної освіти, їх інтеграції, зміни освітньої траєкторії, графіку, продовження безперервного процесу навчання для здобуття професійних кваліфікацій на вищому рівні професійної освіти.

Розділ II

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Стаття 14. Організація освітнього процесу

1. Організація освітнього процесу у професійній освіті здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, інших нормативно-

правових актів, професійних стандартів (а за їх відсутності - кваліфікаційних характеристик), стандартів професійної освіти, освітньої програми (освітніх програм) закладу освіти або інших суб'єктів освітньої діяльності.

2. Освітній процес у закладах професійної освіти та у суб'єктів господарювання, що здійснюють освітню діяльність та надають послуги із здобуття професійної освіти, забезпечує формування і розвиток компетентностей особи, необхідних для професійної діяльності за певною професією (групою професій), конкурентоздатності на ринку праці, кар'єрного зростання, здобуття освіти впродовж усього життя.

3. Професійна освіта здобувається у закладах освіти, а також у суб'єктів господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти.

4. Мовою освітнього процесу в закладах професійної освіти є державна мова. Порядок та особливості використання державної мови та інших мов в освітньому процесі в закладах професійної освіти визначається законами України «Про освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

5. Заклад професійної освіти самостійно вирішує питання організації освітнього процесу відповідно до законодавства. Положення про організацію освітнього процесу в закладі професійної освіти затверджується колегіальним органом управління закладу професійної освіти з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону на підставі Примірного положення про організацію освітнього процесу в закладах професійної освіти, яке затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

6. У приватних закладах професійної освіти та у суб'єктах господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти, структура, склад, порядок роботи і повноваження органів управління, робочих і дорадчих органів, органів самоврядування здобувачів професійної освіти, процедури обрання чи призначення керівників закладів та його підрозділів можуть визначатися статутом закладу без дотримання вимог цього Закону.

Стаття 15. Практична підготовка здобувачів професійної освіти

1. Практична підготовка здобувачів професійної освіти - частина освітньої програми, що виконується здобувачем освіти у закладі професійної освіти (у навчально-виробничих майстернях, лабораторіях, навчально-практичних центрах та інших відповідних ділянках та приміщеннях закладу професійної освіти) та (або) безпосередньо у суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти, інших підприємствах, установах і організаціях відповідно до укладеного договору.

2. Заклади професійної освіти та суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та/або надають послуги із здобуття професійної освіти, забезпечують проходження здобувачами професійної освіти практичної підготовки у формі виробничого навчання, виробничої практики за різними формами здобуття освіти на робочих місцях на виробництві чи у сфері послуг.

3. Залежно від професії, за якою здійснюється підготовка здобувачів професійної освіти, практика може бути: навчальна, виробнича, технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, медична, економічна, інших видів.

4. Забезпечення створення належних умов для проходження практичної підготовки на виробництві, у сфері послуг, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства покладається на відповідних суб'єктів господарювання, які забезпечують проходження практичної підготовки.

5. На час практичної підготовки здобувачам професійної освіти забезпечуються робочі місця, безпечні та нешкідливі умови праці відповідно до освітніх програм і угод між закладами професійної освіти та суб'єктами господарювання, які забезпечують проходження практичної підготовки, та здобувачами професійної освіти.

Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів професійної освіти для цілей, не передбачених освітньою програмою.

6. Для здобувачів професійної освіти, які є іноземцями, місце проведення практичної підготовки передбачається у контракті на підготовку і може бути на території України або на території держав їх походження.

7. Студенти з дозволу закладу професійної освіти можуть самостійно обирати для себе місце проходження практичної підготовки.

8. Для груп споріднених професій заклади професійної освіти можуть створювати навчально-практичні центри, полігони або бази спільного використання: геодезичні, геологічні, географічні, морські тощо.

9. Практична підготовка здобувачів професійної освіти за дуальною формою здобуття освіти та на робочому місці (на виробництві) здійснюється з урахуванням особливостей цих форм здобуття освіти.

10. Практична підготовка здобувачів професійної освіти здійснюється відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

11. Практична підготовка здобувачів професійної освіти може здійснюватися у поєднанні з виготовленням продукції, виконанням робіт, наданням послуг та передбачати оплату праці здобувачів освіти за фактично виконаний обсяг робіт відповідно до встановлених норм праці.

Стаття 16. Прийом на навчання до закладів професійної освіти

1. Прийом на навчання для здобуття професійної освіти, що передбачає присудження освітньої кваліфікації, здійснюється за кошти державного чи місцевого бюджетів, а також за угодами з окремими фізичними та/або юридичними особами, відповідно до правил прийому, що розробляються закладами професійної освіти згідно з Типовими правилами прийому, які затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Типові правила прийому до закладів професійної освіти не є регуляторним актом.

3. Прийом на навчання до закладу професійної освіти здійснюється на конкурсній основі.

4. Прийом осіб на навчання за програмами перепідготовки або підвищення кваліфікації передбачає вхідне оцінювання для врахування набутих компетентностей при формуванні робочих навчальних планів та навчальних програм або індивідуального навчального плану здобувача професійної освіти з відповідним строком навчання. Вхідне оцінювання осіб проводиться відповідно до порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5. Заклади професійної освіти створюють умови для вступників з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну.

Стаття 17. Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів професійної освіти

1. Підставами відрахування здобувачів професійної освіти є:

- 1) за власним бажанням;
- 2) у зв'язку із завершенням навчання та здобуття часткової та (або) повної кваліфікації за відповідною освітньою програмою (програмами);
- 3) за невиконання освітньої програми (індивідуального навчального плану);
- 4) за порушення вимог законодавства про освіту, установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти;
- 5) у зв'язку із переведенням до іншого закладу освіти для продовження навчання;
- 6) за невиконання (порушення) умов договору про надання освітніх послуг;
- 7) в інших передбачених Законом випадках.

2. Здобувачі професійної освіти можуть переривати навчання у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої програми.

3. Здобувачам професійної освіти може надаватися академічна відпустка у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої програми (за станом здоров'я, сімейними обставинами – не більше ніж на один календарний рік одноразово під час опанування відповідної освітньої програми; призовом на строкову військову службу – 2 роки від дати призову, якщо інше не встановлено законом або договором).

4. У разі відрахування або переведення із закладу професійної освіти здобувачі освіти можуть пройти в установленому порядку процедуру присвоєння повної або часткової професійної кваліфікації та отримати документ встановленого зразка.

5. Здобувачам професійної освіти, які відраховані із закладу освіти до завершення повного курсу навчання за освітньою програмою та не здобули повної або часткової професійної кваліфікації, видається академічна довідка.

6. Здобувачі професійної освіти можуть бути переведені:

1) з одного закладу професійної освіти до іншого за однією професією (групою професій);

2) з однієї освітньої програми до іншої в межах одного закладу професійної освіти.

Переведення здобувачів професійної освіти здійснюється з урахуванням набутої кваліфікації та результатів вхідного оцінювання.

7. Здобувачі професійної освіти, які з певних причин не завершили навчання за освітньою програмою, мають право на поновлення навчання у будь-якому закладі професійної освіти за відповідною освітньою програмою відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 18. Оцінювання результатів навчання та присудження (присвоєння) кваліфікацій

1. Заклади професійної освіти під час освітнього процесу перевіряють виконання освітньої програми, шляхом проведення поточного, проміжного оцінювання.

2. Оцінювання і визнання результатів навчання (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти) і присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

3. Заклад професійної освіти, інший суб'єкт освітньої діяльності за результатами присвоєння професійної кваліфікації здобувачу освіти та успішного виконання освітньої програми видає відповідний документ про професійну освіту.

4. У випадках неуспішного проходження процедур оцінювання і визнання результатів навчання, а також відмови проходити такі процедури, за

результатами завершення освітньої програми здобувачу освіти видається довідка про проходження навчання за освітньою програмою.

5. Оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти, які здобувають повну загальну середню освіту здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Стаття 19. Документи про професійну освіту

1. Після завершення навчання за освітньою програмою відповідного рівня професійної освіти та на підставі оцінювання результатів навчання здобувачі освіти отримують такі документи про освіту:

ДИПЛОМ – документ, який отримують здобувачі первинної професійної освіти, які успішно завершили відповідну освітню програму і здобули за результатами оцінювання освітню та професійну кваліфікації;

СВІДОЦТВО – документ, який отримують здобувачі професійної освіти, які успішно завершили відповідну освітню програму та здобули за результатами оцінювання часткову або повну професійну кваліфікацію або завершили короткострокові програми підвищення кваліфікації, що не передбачають процедуру присвоєння кваліфікацій.

2. Документи про професійну освіту видаються закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності, визначеними цим законом, за місцем здобуття професійної освіти.

3. Порядок виготовлення, видачі та обліку документів про професійну освіту, вимоги до їх форми та/або змісту затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Документи про професійну освіту для здобувачів освіти, які навчалися за державним/регіональним замовленням, виготовляються за рахунок коштів державного (відповідного місцевого) бюджету.

5. Інформація про видані документи про освіту вноситься закладами професійної освіти та іншими суб'єктами освітньої діяльності до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, крім випадків передбачених законодавством.

Розділ III

УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 20. Учасники освітнього процесу

1. Учасниками освітнього процесу у закладах професійної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності є:

- 1) здобувачі професійної освіти та інші особи, які навчаються;
- 2) педагогічні працівники;
- 3) фізичні особи, які провадять освітню діяльність;
- 4) наставники суб'єктів господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти;
- 5) батьки або законні представники здобувачів професійної освіти;
- 6) асистенти, які забезпечують здобуття освіти особам з особливими освітніми потребами.

2. У закладах професійної освіти можуть вводитися посади науково-педагогічних працівників, за умови провадження освітньої діяльності за програми початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, та/або першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Посади науково-педагогічних працівників можуть займати працівники, які провадять наукову діяльність та не менше 60 відсотків ставки заробітної плати у закладі професійної освіти виконують із студентами, які здобувають ступені вищої освіти. Посади науково-педагогічних працівників визначаються Законом України «Про вищу освіту». Установчими документами закладу професійної освіти можуть встановлюватися відповідно до законодавства додаткові вимоги до осіб, які можуть займати посади науково-педагогічних працівників. Прийом на роботу та звільнення з роботи науково-педагогічних працівників закладів професійної освіти, підвищення ними кваліфікації здійснюються у порядку, визначеному цим Законом для педагогічних працівників. Порядок оплати праці науково-педагогічних працівників закладів професійної освіти встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. До участі в освітньому процесі заклади професійної освіти, інші суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають

послуги із здобуття професійної освіти, можуть залучати інших осіб, знання та навички яких є необхідними для освітнього процесу.

Стаття 21. Особи, які навчаються в закладах професійної освіти

1. Особами, які навчаються в закладах професійної освіти є:

- 1) здобувачі професійної освіти;
- 2) інші особи, які навчаються в закладах професійної освіти.

2. Здобувачами професійної освіти є:

студенти – особи, які здобувають професійну освіту, та зараховані на навчання у встановленому порядку до закладу професійної освіти, а також учні, зараховані для здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування;

курсанти – особи, які здобувають професійну освіту та зараховані у встановленому порядку до закладу спеціалізованої професійної освіти або закладу професійної освіти із специфічними умовами навчання і яким присвоєно звання рядового, сержантського (старшинського) чи молодшого начальницького складу або таке звання вони мали на момент вступу на навчання. Правовий статус курсантів як учасників освітнього процесу регулюється спеціальним законодавством.

3. До інших осіб, які навчаються у закладах професійної освіти, можуть належати студенти, які здобувають вищу освіту.

Стаття 22. Правовий статус здобувачів професійної освіти

1. Правовий статус здобувачів професійної освіти як учасників освітнього процесу, їхні права, обов'язки, державні гарантії визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами. Здобувачі професійної освіти можуть мати також інші права та обов'язки, передбачені установчими документами закладу професійної освіти та договором про здобуття професійної освіти.

2. Здобувачі професійної освіти мають право на:

- 1) професійне навчання впродовж життя;

2) академічну мобільність та визнання здобутих під час академічної мобільності результатів навчання;

3) індивідуальну освітню траєкторію, вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм;

4) забезпечення стипендіями у розмірі не нижче 50 відсотків мінімальної заробітної плати у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, іншими виплатами, передбаченими законодавством та з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом;

5) забезпечення спеціальним одягом, спеціальним взуттям та засобами індивідуального захисту здобувачів освіти, для яких їх застосування є обов'язковим під час освітнього процесу у закладах професійної освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України та центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти із специфічними умовами навчання;

6) збереження місця навчання на період проходження військової служби за призовом та/або під час мобілізації, на особливий період;

7) участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;

8) пільговий проїзд у транспорті у встановленому законодавством порядку;

9) отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством;

10) забезпечення гуртожитком на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

11) безоплатним гарячим харчуванням відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» та інших нормативно-правових актів;

12) на трудову діяльність у позанавчальний час та на трудову діяльність у навчальний час під час практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою та під час навчання на виробництві;

13) інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами.

3. Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, визначених законодавством.

4. За досягнення високих результатів у навчанні, активну участь в освітньому процесі, за інші досягнення до здобувачів професійної освіти можуть застосовуватися різні форми заохочення, передбачені законодавством та статутом закладу професійної освіти.

5. Здобувачі професійної освіти зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства, установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, правил внутрішнього трудового розпорядку суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти (під час проходження практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою) та правил проживання у гуртожитках;

2) дотримуватися умов договорів про надання освітніх послуг, укладених закладом професійної освіти та фізичною або юридичною особою;

3) дотримуватися академічної доброчесності;

4) виконувати (у тому числі під час проходження практичної підготовки) вимоги з охорони праці та безпеки життєдіяльності, передбачені відповідними правилами та інструкціями, особисто відповідати за їх порушення;

5) відповідально та дбайливо ставитись до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

6) відповідально та дбайливо ставитись до майна закладу професійної освіти, суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти.

6. За систематичне невиконання обов'язків і порушення установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, правил внутрішнього трудового розпорядку суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти (під час проходження практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою), невиконання освітньої програми до здобувача професійної освіти можуть застосовуватися такі заходи впливу як попередження, догана, звільнення, позбавлення стипендіального

забезпечення, відрахування із закладу професійної освіти за рішенням педагогічної ради закладу освіти або керівника суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти, у якому відбувається здобуття професійної освіти здобувачем.

Порядок заохочення та притягнення до юридичної відповідальності курсантів закладів професійної освіти із специфічними умовами навчання визначається міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать.

Стаття 23. Навчальний час здобувача професійної освіти

1. Навчальний час здобувача професійної освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання освітніх програм професійної освіти.

2. Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, визначаються педагогічною радою закладу професійної освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо. Обліковою одиницею навчального часу є академічна година тривалістю 45 хвилин.

3. Тривалість перерв протягом робочого дня під час практичної підготовки визначається режимом роботи суб'єкта господарювання згідно законодавством України.

Навчальний час здобувачів професійної освіти в період проходження практичної підготовки встановлюється залежно від режиму роботи суб'єкта господарювання відповідно до вимог законодавства.

5. Навчальний час здобувачів освіти може бути організовано відповідно до їх індивідуальних потреб, умов освітнього процесу на підставі договору.

Стаття 24. Педагогічні працівники

1. Педагогічним працівником може бути особа яка має педагогічну освіту, іншу вищу, або професійну освіту, що відповідає кваліфікаційним вимогам до відповідних посад педагогічних працівників, належний рівень

професійної підготовки, вільно володіє державною мовою, здійснює педагогічну, навчальну, навчально-виховну, навчально-виробничу, навчально-практичну, методичну та організаційну діяльність за основним місцем роботи у закладах професійної освіти, забезпечує результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я якої дозволяє виконувати професійні обов'язки.

2. Особи, які мають вищу чи професійну освіту за іншою спеціальністю (професією), та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік.

3. Перелік посад педагогічних працівників закладів професійної освіти встановлюється Кабінетом Міністрів України.

4. Призначення на посаду педагогічних, науково-педагогічних працівників здійснюється керівником закладу професійної освіти у встановленому законодавством порядку.

5. Заклад професійної освіти у встановленому законодавством порядку забезпечує працівникам підвищення кваліфікації із збереженням середньої заробітної плати, посади та гарантій і компенсації відповідно до законодавства.

6. Результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників враховуються під час атестації та/або підтвердження їх кваліфікації (сертифікації).

7. До освітнього процесу у закладах професійної освіти, інших суб'єктах господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти, на договірній основі можуть бути залучені інші особи за умови наявності в них відповідних освіти, кваліфікації та досвіду роботи.

Стаття 25. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних та інших працівників у сфері професійної освіти

1. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних, науково-педагогічних працівників визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законами, нормативно-правовими актами, а також установчими документами закладу освіти, колективним і трудовим договором.

2. На працівників навчально-виробничих, виробничих підрозділів, навчально-дослідних господарств закладів професійної освіти поширюються гарантії, визначені Законом України «Про охорону праці».

3. Педагогічні працівники закладу професійної освіти мають право на:

- 1) належні умови для здійснення ними освітньої діяльності;
- 2) захист професійної честі та гідності;
- 3) справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;
- 4) індивідуальну освітню (наукову, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу освіти;
- 5) участь в обговоренні та вирішенні питань, що стосуються діяльності закладу професійної освіти;
- 6) вибір методів і засобів навчання, що забезпечують якість освітнього процесу;
- 7) розроблення авторських програм, вибір педагогічних технологій під час здійснення освітньої діяльності;
- 8) заохочення, передбачені статутом та колективним договором закладу професійної освіти;
- 9) користування бібліотечними, інформаційними ресурсами, послугами навчальних, спортивних, культурно-освітніх та інших підрозділів закладу професійної освіти;
- 10) самостійне обрання форми і місця підвищення кваліфікації, стажування за напрямом своєї педагогічної діяльності, в тому числі у суб'єктів господарювання;
- 11) творчу відпустку строком до одного року не більше одного разу на 10 років із зарахуванням до стажу роботи;
- 12) забезпечення службовим житлом у порядку, передбаченому законодавством;
- 13) безпечні і нешкідливі умови праці;
- 14) участь у громадському самоврядуванні закладу професійної освіти;

15) участь у роботі колегіального органу управління закладу освіти.

4. Педагогічні працівники закладу професійної освіти зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього трудового розпорядку закладу професійної освіти, умов укладених з ними трудових договорів;

2) дотримуватися норм педагогічної етики, ставитися з повагою до інших осіб, які беруть участь в освітньому процесі;

3) належно виконувати свої посадові обов'язки;

4) дотримуватися академічної доброчесності та сприяти її дотриманню здобувачами освіти в освітньому процесі;

5) захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від булінгу, будь-яких інших форм фізичного і психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

6) виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

7) дотримуватися правил охорони праці і безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, забезпечувати їх належне виконання здобувачами професійної освіти під час освітньої та позаурочної діяльності;

8) відповідально та дбайливо ставитись до майна закладу професійної освіти, суб'єкта господарювання, інших учасників освітнього процесу.

5. Педагогічні працівники закладів професійної освіти приймаються на роботу за трудовими договорами або на підставі цивільно-правових договорів відповідно до вимог цього Закону, законодавства про працю, цивільно-правового законодавства.

Педагогічні працівники державних і комунальних закладів професійної освіти, які досягли пенсійного віку та яким виплачується пенсія за віком,

працюють на основі трудових договорів, що укладаються строком від одного до трьох років.

Стаття 26. Робочий час педагогічних працівників

1. Робочий час педагогічних працівників регулюється законодавством про працю.

2. Робочий час педагогічних працівників закладу професійної освіти включає час на виконання навчальної, методичної, виховної, організаційної, наукової роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором.

3. Обсяги часу навчальної, методичної, виховної, організаційної, наукової роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних працівників визначаються закладом професійної освіти.

4. Перелік видів навчальної, методичної, виховної, організаційної, наукової роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних працівників встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5. Види навчальної роботи педагогічних працівників відповідно до посад встановлюються закладом професійної освіти за погодженням.

6. Засновник або уповноважений ним орган, керівники закладів професійної освіти та їх структурних підрозділів не мають права вимагати від педагогічних працівників виконання роботи, не передбаченої трудовим договором або цивільно-правовим договором.

7. Робочий час інших працівників закладу професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства та залежно від режиму роботи такого закладу освіти.

Стаття 27. Оплата праці педагогічних працівників

1. Оплата праці педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів професійної освіти здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про оплату праці», цього та інших законів України.

Мінімальний посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії закладів професійної освіти становить не нижче чотирьох прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

2. Умови оплати праці педагогічних працівників державних, комунальних закладів професійної освіти визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. Оплата праці педагогічних працівників закладів професійної освіти здійснюється за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, коштів засновників, власних надходжень закладів освіти, грантів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

4. Навчальне навантаження на одну ставку викладача закладу професійної освіти складає 720 годин на навчальний рік.

Норми часу навчальної роботи викладача закладу професійної освіти із специфічними умовами навчання визначаються відповідно до їх установчих документів центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать.

5. Порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників державних, комунальних закладів професійної освіти визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

6. Заклад професійної освіти має право за рахунок власних надходжень та інших джерел, не заборонених законодавством, встановлювати педагогічним працівникам доплати, надбавки, премії та інші види заохочень.

Стаття 28. Асистент здобувача професійної освіти з особливими освітніми потребами

1. Здобувачі професійної освіти з особливими освітніми потребами мають право здобувати професійну освіту за допомогою асистента здобувача освіти з особливими освітніми потребами, який може здійснювати у тому числі фізичний супровід.

2. Функцію асистента здобувача освіти можуть виконувати батьки, або опікуни, або інші законні представники здобувача освіти, або визначена ними на основі відповідного договору особа.

3. Асистент здобувача освіти має відповідати вимогам законодавства, які поширюються на педагогічних працівників (крім вимог щодо обов'язкової наявності педагогічної освіти та/або професійної кваліфікації педагогічного працівника).

4. Питання щодо допущення асистента здобувача освіти до участі в освітньому процесі, форм, способів, механізмів такої участі вирішує педагогічна рада закладу професійної освіти або уповноважена на те особа суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти, де навчається особа, що потребує асистента.

5. Асистент здобувача освіти допускається до участі в освітньому процесі для виконання його функцій виключно за умови проходження відповідної підготовки, що підтверджена відповідним документом. Порядок підготовки асистента здобувача освіти з особливими освітніми потребами визначається центральним органом виконавчої влади у сфері науки та освіти.

Розділ IV

ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 29. Організаційно-правовий статус закладу професійної освіти

1. Юридична особа має статус закладу професійної освіти, якщо основним видом її діяльності є освітня діяльність у сфері професійної освіти.

Права та обов'язки, цілі, завдання та принципи діяльності, тип закладу професійної освіти, передбачені цим Законом та іншими законами України, має також структурний підрозділ закладу вищої освіти, іншої юридичної особи, якщо його право на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти зазначено в ліцензії відповідної юридичної особи та якщо основним видом діяльності такого структурного підрозділу є освітня діяльність у сфері професійної освіти. З метою реалізації цілей та завдань таким структурним підрозділам, у тому числі відокремленим, надаються окремі права фінансово-господарської самостійності.

Заклад професійної освіти або структурний підрозділ закладу вищої освіти, іншої юридичної особи, освітня діяльність у сфері професійної освіти якого перестає бути основним видом його діяльності, втрачає права і

обов'язки, у тому числі права на пільги, передбачені законодавством для закладу професійної освіти.

2. Права та обов'язки закладу професійної освіти, визначені цим законом поширюються на фізичну особу - підприємця основним видом діяльності якої є освітня діяльність у сфері професійної освіти та структурні підрозділи юридичної особи приватного чи публічного права, які здійснюють освітню діяльність у сфері професійної освіти, крім випадків встановлених цим законом.

3. Заклад професійної освіти може провадити освітню діяльність за умови наявності відповідної ліцензії, виданої в установленому законодавством порядку.

4. Заклад професійної освіти може здійснювати виробничу, інноваційну діяльність, укладати з цією метою відповідні договори про співпрацю з закладами освіти (науковими установами), іншими юридичними та фізичними особами, здійснювати професійне навчання незайнятого населення, в тому числі безробітних, а також забезпечувати здобуття профільної середньої освіти.

5. Заклад професійної освіти за формою власності може бути державним, комунальним або приватним.

6. Заклад професійної освіти як суб'єкт господарювання може діяти в одному з таких статусів:

неприбуткове підприємство або установа, у тому числі бюджетна установа;

прибутковий заклад освіти.

Стаття 30. Типи закладів професійної освіти

1. Основним типом закладу професійної освіти є:

професійний коледж – заклад професійної освіти або структурний підрозділ закладу вищої освіти, що провадить освітню діяльність та (або) надає освітні послуги, забезпечує здобуття кваліфікацій, визначених статтею 11 цього закону.

2. Професійний коледж має право відповідно до ліцензії (ліцензій) забезпечувати здобуття початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, та/або першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

3. У системі професійної освіти можуть діяти інші типи закладів спеціалізованої освіти та заклади освіти із специфічними умовами навчання.

4. Інші суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти, користуються правами закладів професійної освіти та несуть обов'язки з особливостями, визначеними цим законом.

Стаття 31. Центр кар'єри закладу професійної освіти

1. Центр кар'єри закладу професійної освіти є структурним підрозділом закладу професійної освіти.

2. Діяльність центру спрямована на сприяння реалізації права випускників закладів професійної освіти на працю, перше робоче місце, підвищенні їх кваліфікації та/або перепідготовці у разі потреби, відстеження їх трудового шляху та кар'єрного зростання, а також координацію роботи закладу професійної освіти з цих питань, популяризацію професійної освіти.

3. Порядок утворення та діяльності центру кар'єри закладу професійної освіти визначається типовим положенням, що затверджується центральним органом виконавчої влади в сфері освіти та науки.

Стаття 32. Центр професійної досконалості

1. Центр професійної досконалості - це статус, який може бути наданий закладу професійної освіти незалежно від форми власності або об'єднанню таких закладів, які сприяють розвитку певних галузей економіки за моделлю поєднання освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності, мають широку співпрацю та партнерство з роботодавцями, інвесторами та іншими зацікавленими особами, беруть участь у реалізації національних та міжнародних проєктів і програм.

2. Статус центру професійної досконалості закладу професійної освіти є почесним і надається строком на п'ять років.

3. Статус центру професійної досконалості може відображатися в найменуванні відповідного закладу професійної освіти.

4. Надання, позбавлення та подовження дії статусу центру професійної досконалості закладу професійної освіти або їх об'єднань здійснюється центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням засновника.

5. Порядок, критерії надання закладу професійної освіти статусу центру професійної досконалості, підтвердження чи позбавлення цього статусу, а також зміни до них затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки.

6. Програми розвитку центру професійної досконалості фінансуються протягом перших п'яти років його діяльності за рахунок коштів державного бюджету.

7. Центр професійної досконалості має право:

1) підвищувати в межах бюджетного фінансування розмір оплати праці педагогічних працівників шляхом встановлення подвійних посадових окладів і ставок заробітної плати, у тому числі погодинної за рахунок освітньої субвенції на надання професійної освіти;

2) зберігати статус неприбуткової бюджетної установи;

3) реалізовувати інші права, передбачені законодавством.

Стаття 33. Оптимізація мережі закладів професійної освіти

1. Оптимізація мережі закладів професійної освіти - це формування ефективної мережі закладів професійної освіти, з метою забезпечення якості та доступності професійної освіти, її відповідності запитам ринку праці.

2. Суб'єктами оптимізації мережі закладів професійної освіти є центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, обласні державні адміністрації в межах повноважень, визначених законодавством.

3. Оптимізація мережі закладів професійної освіти здійснюється шляхом створення, реорганізації, ліквідації закладів освіти відповідного регіону (регіонів).

4. Оптимізація мережі закладів професійної освіти здійснюється відповідно до критеріїв оптимізації, що розробляються центральним органом виконавчої влади в сфері освіти і науки та затверджуються постановою Кабінету Міністрів України.

5. При визначенні критеріїв оптимальності мережі закладів професійної освіти мають бути враховані такі показники:

1) особливості регіону, в тому числі демографічні, географічні, соціальні, економічні показники;

2) виконання державного/регіонального замовлення;

3) рівень розвитку інфраструктури закладів професійної освіти відповідного регіону, зокрема забезпечення доступності закладів професійної освіти, інклюзивного освітнього середовища, наявність і стан об'єктів навчально-виробничої і соціальної інфраструктури;

4) контингент закладів професійної освіти відповідного регіону, в тому числі середня наповнюваність закладів професійної освіти, кількість випускників закладів загальної середньої освіти, що вступають до закладів професійної освіти інших регіонів, з урахуванням академічної мобільності здобувачів освіти;

5) відповідність запиту регіонального ринку праці на професії та пропозицій щодо можливості її (їх) здобуття;

6) організація освітнього процесу, в тому числі кадрове забезпечення;

7) розвинуте партнерство, в тому числі залучення партнерів до освітнього процесу та сприяння працевлаштування випускників;

8) прогностичні показники ринку праці.

6. Додаткові показники, що мають суттєве значення для підвищення ефективності мережі закладів професійної освіти, можуть бути враховані у ході оцінювання критеріїв оптимальності мережі закладів професійної освіти.

Стаття 34. Особливості утворення, реорганізації, ліквідації закладу професійної освіти

1. Утворення, припинення (реорганізація, ліквідація) закладу професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства та установчих документів закладу.

2. Мережа закладів професійної освіти державної та комунальної форми власності формується з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуацій регіонів, а також відповідно до освітніх та інших потреб відповідних регіонів і держави.

3. У разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти засновник зобов'язаний забезпечити здобувачам освіти можливість завершити здобуття професійної освіти.

4. Рішення про приєднання закладу професійної освіти державної або комунальної форми власності, що має статус окремої юридичної особи, до закладу вищої освіти такої самої форми власності як структурного підрозділу, приймається вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу професійної освіти за погодженням з вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу вищої освіти і затверджується засновником або уповноваженим ним органом управління.

5. Рішення про виділ структурного підрозділу закладу вищої освіти шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу професійної освіти приймається за ініціативою вищого колегіального органу громадського самоврядування такого підрозділу вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу вищої освіти і затверджується засновником або уповноваженим ним органом управління.

Засновник забезпечує збереження та передачу новоутвореному закладу професійної освіти як окремій юридичній особі єдиного майнового комплексу відповідного структурного підрозділу закладу вищої освіти.

Стаття 35. Установчі документи закладу професійної освіти

1. Установчими документами закладу професійної освіти, залежно від організаційно-правової форми є: статут закладу, установчий чи розпорядчий акт, положення, засновницький договір, укладений між засновниками закладу.

2. Установчий документ закладу професійної освіти державної та комунальної власності затверджується засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом, має містити інформацію про:

- 1) повне та скорочене найменування;
- 2) форму власності;
- 3) структурні підрозділи закладу;
- 4) систему управління закладом, права та обов'язки його органів управління, порядок прийняття ними рішень;
- 5) мету, завдання діяльності;
- 6) повноваження органів громадського самоврядування (у разі їх створення);
- 7) джерела надходження і порядок використання коштів і майна;
- 8) інші відомості визначені законодавством.

3. Засновницький договір закладу професійної освіти державної та комунальної власності містить інформацію про:

- 1) засновників;
- 2) повне найменування закладу та порядок затвердження його статуту;
- 3) права, обов'язки, порядок взаємодії засновників щодо організації та фінансування закладу;
- 4) інші відомості визначені законодавством.

Стаття 36. Автономія закладів професійної освіти

1. Держава гарантує академічну, організаційну, фінансову і кадрову автономію закладів професійної освіти.

2. Автономія закладу професійної освіти передбачає:

- 1) самостійність у прийнятті рішень стосовно організації освітнього процесу;
- 2) самостійне провадження економічної, фінансово-господарської та іншої діяльності відповідно до законодавства та установчих документів закладу освіти;

- 3) незалежність у прийнятті рішень щодо внутрішнього управління;
- 4) самостійність добору і розстановки кадрів у межах, встановлених цим Законом;
- 5) відповідальність за якість освіти та результати навчання здобувачів освіти.

3. Заклади професійної освіти є самостійними у виборі форм організації освітнього процесу в межах, визначених законодавством.

4. Заклад професійної освіти має право самостійно ухвалювати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної законодавством та установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством.

Стаття 37. Управління закладом професійної освіти

1. Управління державним або комунальним закладом професійної освіти здійснюють:

засновник (засновники);

наглядова рада закладу професійної освіти;

керівник закладу освіти;

колегіальний орган управління.

2. Органи громадського самоврядування мають право брати участь в управлінні закладом професійної освіти у порядку та межах, визначених Законом України «Про освіту», цим Законом та установчими документами закладу.

3. Управління приватними закладами професійної освіти визначається засновником закладу відповідно до законодавства та установчих документів закладу.

4. Засновник може передати в управління заклад професійної освіти у порядку та на умовах, визначених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 38. Повноваження засновників щодо управління закладом професійної освіти

1. Права та обов'язки засновника (засновників) закладу професійної освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом, іншими законами України та установчими документами закладу професійної освіти.

2. Засновник закладу професійної освіти або уповноважений ним орган (особа):

1) затверджує установчі документи закладу освіти, їх нову редакцію та зміни до них;

2) затверджує положення про конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти та склад конкурсної комісії;

3) призначає керівника закладу професійної освіти у порядку, визначеному цим законом та установчими документами;

4) за поданням закладу освіти затверджує стратегію і перспективний план розвитку закладу освіти та забезпечує фінансування його виконання;

5) ініціює за потребою проведення інституційного аудиту в позаплановому порядку відповідно до законодавства;

6) здійснює контроль за використанням закладом освіти публічних коштів;

7) здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, за мовними або іншими ознаками;

8) реалізує інші права, передбачені законами та установчими документами закладу професійної освіти.

3. Засновник (засновники) або уповноважений ним (ними) орган може (можуть) делегувати окремі свої повноваження наглядовій раді, керівникові та/або іншому органу управління закладу професійної освіти або передати одну, декілька чи всі функції керівника (іншого органу управління, крім засновника), інших посадових осіб відповідному суб'єкту господарювання на договірній основі у встановленому порядку.

4. Засновник (засновники) закладу професійної освіти забезпечують:

1) утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним закладу освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів професійної освіти, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти, вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та інших вимог законодавства;

2) створення освітнього середовища, що забезпечує безперешкодний доступ до освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, у тому числі шляхом використання універсального дизайну та розумного пристосування;

3) можливість здобувачів освіти завершити навчання у разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти;

4) оприлюднення всієї публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання бюджетних коштів», цього Закону крім відомостей, що становлять комерційну таємницю чи містять конфіденційну інформацію відповідно до вимог законодавства.

Стаття 39. Наглядова рада закладу професійної освіти комунальної та державної форми власності

1. У закладі професійної освіти комунальної та державної форми власності за рішенням засновника (засновників) або уповноваженого ним (ними) органу (особи) створюється наглядова рада закладу професійної освіти як орган управління закладом.

2. Порядок формування наглядової ради, її відповідальність, перелік і строк повноважень, а також порядок її діяльності визначаються засновником відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону та Положення про наглядову раду закладу професійної освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

3. До повноважень наглядової ради належать такі повноваження:

1) брати участь у визначенні стратегії розвитку закладу професійної освіти та контролювати її виконання;

2) вносити засновнику (засновникам) закладу професійної освіти подання про призначення, заохочення або звільнення з посади керівника закладу професійної освіти з підстав, передбачених законодавством, установчими документами або трудовим договором;

3) ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту діяльності закладу професійної освіти;

4) сприяти залученню додаткових джерел фінансування;

5) здійснювати нагляд за фінансово-економічною діяльністю закладу професійної освіти;

6) погоджувати подання закладу професійної освіти про формування державного/регіонального замовлення;

7) вносити пропозиції щодо започаткування провадження та розширення освітньої діяльності у сфері професійної освіти;

8) вносити пропозиції щодо організації освітнього процесу, зокрема запровадження додаткових форм здобуття професійної освіти у закладі професійної освіти;

9) вносити пропозиції уповноваженим органам при проведенні оптимізації мережі закладів професійної освіти, а також при ліквідації, реорганізації чи списанні майна закладу освіти;

10) погоджувати статuti ендавментів, підприємств та установ, в яких заклад професійної освіти є засновником чи співзасновником (крім закладів професійної освіти у статусі бюджетної установи).

4. Засновник закладу професійної освіти може делегувати наглядовій раді повноваження погоджувати у визначеному установчими документами закладу порядку кандидатури для призначення на посаду керівників закладів професійної освіти.

5. Рішення наглядової ради закладу професійної освіти є обов'язковими до розгляду засновником (засновниками), керівником закладу освіти та колегіальним органом управління.

6. Строк повноважень наглядової ради становить три роки. Персональний склад наглядової ради призначається у кількості від п'яти до семи осіб. До наглядової ради входять:

представники засновника (засновників);

представники роботодавців;

представники органу місцевого самоврядування території, на якій розташований заклад професійної освіти (крім випадків співпадіння засновника і органу місцевого самоврядування).

7. У персональному складі наглядової ради не менше половини повинні складати представники роботодавців.

8. Членом наглядової ради не може бути особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

3) відповідно до вироку суду позбавлена права обіймати відповідні посади;

4) за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, - протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

5) піддавалася адміністративному стягненню за корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, - протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

9. До складу наглядової ради закладу не можуть входити здобувачі освіти, працівники закладів професійної освіти та особи, які мають конфлікт інтересів.

10. Порядок визначення компенсації витрат членів наглядових рад закладів професійної освіти державної та комунальної форми власності затверджується Кабінетом Міністрів України.

11. Засновник має право достроково припинити повноваження наглядової ради або окремих її членів.

12. Наглядова рада реалізує інші права та обов'язки, визначені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Стаття 40. Керівник закладу професійної освіти

1. Безпосереднє управління діяльністю закладу професійної освіти здійснює його керівник (директор, начальник тощо). Керівником закладу професійної освіти може бути особа, яка вільно володіє державною мовою. Керівник державного та комунального закладу професійної освіти повинен мати вищу освіту, стаж педагогічної та (або) науково-педагогічної роботи, та (або) стаж роботи на керівних посадах не менше трьох років. Для кандидатів на посаду керівника закладу спеціалізованої професійної освіти до зазначеного стажу зараховується стаж професійної діяльності у відповідній професійній сфері.

2. Повноваження та відповідальність керівника закладу професійної освіти визначаються законодавством та установчими документами закладу.

3. Керівник закладу професійної освіти має право:

1) діяти від імені закладу без довіреності в межах повноважень, передбачених законом та установчими документами закладу та представляти заклад у правовідносинах з іншими особами;

2) підписувати документи з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності закладу;

3) приймати рішення щодо діяльності закладу в межах повноважень, визначених законодавством та строковим договором, у тому числі розпоряджатися в установлених межах і порядку майном закладу та його коштами;

4) призначати, переводити та звільняти працівників закладу, визначати їх функціональні обов'язки, заохочувати та притягати до дисциплінарної відповідальності, а також вирішувати інші питання, пов'язані з трудовими відносинами, відповідно до вимог законодавства;

5) визначати режим роботи закладу;

6) утворювати, реорганізовувати або ліквідувати структурні підрозділи у порядку, визначеному законодавством та установчими документами закладу;

7) видавати у межах своєї компетенції накази і контролювати їх виконання;

8) укладати угоди (договори, контракти) з фізичними та/або юридичними особами в межах власних повноважень, в тому числі договори про державно-приватне партнерство;

9) ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту;

10) здійснювати зарахування, переведення, відрахування здобувачів освіти відповідно до вимог законодавства, а також заохочення та притягнення до відповідальності здобувачів освіти;

11) здійснювати інші повноваження, передбачені законом та установчими документами закладу освіти.

4. Керівник державного та комунального закладу професійної освіти зобов'язаний:

1) забезпечити розроблення кошторису та подання його засновнику або уповноваженому ним органу на затвердження;

2) провадити фінансово-господарську діяльність закладу в межах затвердженого кошторису, формувати його структуру, формувати і затверджувати штатний розпис відповідно до законодавства; розпоряджатися майном і коштами; забезпечувати дотримання фінансової дисципліни;

3) забезпечити розроблення та виконання стратегії і перспективного плану розвитку закладу освіти;

4) організовувати освітній процес та видачу документів про освіту;

5) створювати умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, у тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників, індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів професійної освіти, формування у разі потреби індивідуального навчального плану здобувача професійної освіти;

6) затверджувати положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі освіти, забезпечити її створення та функціонування;

7) забезпечувати контроль за результатами навчання, визначених стандартами освіти та освітніми програмами;

8) створювати необхідні умови для атестації педагогічних працівників, підвищення кваліфікації працівників закладу професійної освіти;

9) сприяти проходженню сертифікації педагогічними працівниками закладу;

10) сприяти захисту здобувачів освіти та працівників від будь-яких форм фізичного або психологічного насильства у закладі, в тому числі запобіганню та протидії булінгу (цькуванню);

11) сприяти організації харчування та медичному обслуговуванню здобувачів освіти;

12) створити необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;

13) забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів»;

14) забезпечувати дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, санітарно-протиепідемічних, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм і правил, вимог техніки безпеки;

15) щорічно звітувати про свою роботу на загальних зборах (конференції) колективу закладу освіти, виконувати інші обов'язки, покладені на нього Законом України «Про освіту» законодавством, статутом закладу освіти, колективним договором (у разі наявності) та строковим трудовим договором (контрактом).

Обов'язки керівників приватних закладів професійної освіти визначаються засновником (засновниками) та установчими документами закладу.

Вимоги до керівника закладу професійної освіти, його права та обов'язки не поширюються на керівників суб'єктів господарювання, що здійснюють професійне навчання робочому місці (на виробництві).

Стаття 41. Обрання, призначення та звільнення керівника закладу професійної освіти

1. Керівник державного, комунального закладу професійної освіти обирається та призначається на посаду за результатами конкурсу, що проводиться відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Керівник приватного закладу професійної освіти призначається засновником (засновниками) відповідно до установчих документів закладу.

3. Засновник закладу професійної освіти державної та комунальної власності може делегувати наглядовій раді повноваження погоджувати в установленому порядку кандидатуру для призначення на посаду керівника закладу професійної освіти.

4. Рішення про проведення конкурсу приймається засновником державного чи комунального закладу професійної освіти або уповноваженим ним органом (посадовою особою).

5. Не може бути допущена до участі у конкурсі та призначена (у тому числі виконувачем обов'язків) на посаду керівника закладу професійної освіти особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

3) відповідно до вироку суду позбавлена права обіймати відповідні посади;

4) за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення - протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

5) піддавалася адміністративному стягненню за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення - протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

Не може бути допущена до участі у конкурсі особа, яка є членом наглядової ради закладу професійної освіти або наглядової ради закладу вищої освіти, до структури якого входить заклад професійної освіти.

5. Особа призначається на посаду керівника державного чи комунального закладу професійної освіти на підставі строкового трудового договору (контракту), строком на шість років (на два роки – для особи, яка призначається на посаду керівника закладу професійної освіти вперше) на підставі рішення конкурсної комісії та відповідно до строкового трудового договору (контракту), затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Після закінчення строку, на який укладено трудовий договір, трудові відносини припиняються.

6. Керівник державного чи комунального закладу професійної освіти звільняється з посади у зв'язку із закінченням строку трудового договору (контракту) або достроково відповідно до вимог законодавства та умов укладеного строкового трудового договору (контракту).

7. Припинення строкового трудового договору (контракту) у зв'язку із закінченням строку його дії або його дострокове розірвання за ініціативою керівника закладу професійної освіти здійснюється відповідною посадовою особою засновника або уповноваженого ним органу з підстав та у порядку, визначених законодавством про працю.

8. За ініціативою засновника або уповноваженого ним органу строковий трудовий договір (контракт) може бути розірваний достроково з підстав та у порядку, визначених законодавством про працю.

9. Підставами дострокового звільнення керівника державного чи комунального закладу професійної освіти, які мають бути передбачені у строковому трудовому договорі (контракті), є:

1) неналежне виконання обов'язків керівника, визначених цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти, трудовим договором (контрактом);

2) порушення прав здобувачів професійної освіти або педагогічних працівників, що встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

3) порушення вимог статей 30 та 31 Закону України «Про освіту»;

4) порушення академічної доброчесності;

5) неусунення у визначений строк порушень вимог законодавства, виявлених під час інституційного аудиту чи позапланових заходів державного нагляду (контролю).

Стаття 42. Педагогічна рада закладу професійної освіти

1. Педагогічна рада є основним постійно діючим колегіальним органом управління освітнім процесом закладу професійної освіти, склад якого щорічно затверджується наказом керівника закладу професійної освіти.

Повноваження педагогічної ради визначаються цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти.

2. Усі педагогічні працівники зобов'язані брати участь у засіданнях педагогічної ради. Головою педагогічної ради є керівник закладу професійної освіти.

3. До складу педагогічної ради можуть входити представники органу самоврядування здобувачів професійної освіти відповідно до квот, визначених установчими документами закладу професійної освіти.

Виборні представники з числа здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти беруть участь у роботі педагогічної ради закладу професійної освіти під час розгляду питань, що стосуються навчання, побуту та відпочинку осіб, які у ньому навчаються.

4. Педагогічна рада:

схвалює перспективний план розвитку та річний план роботи;

схвалює освітню (освітні) програму (програми), зміни до неї (них) та оцінює результати її (їх) виконання;

схвалює правила внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, що повинна включати систему та механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та здобувачів професійної освіти за конкретні порушення академічної доброчесності;

приймає рішення щодо визначення структури і тривалості навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять;

розглядає питання щодо методичного забезпечення і вдосконалення освітнього процесу;

приймає рішення щодо переведення здобувачів професійної освіти, їх відрахування, притягнення до відповідальності за невиконання обов'язків, а також щодо відзначення, заохочення здобувачів професійної освіти та інших учасників освітнього процесу;

розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти, розвитку їх творчої ініціативи, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти, формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти;

приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, отриманих ними поза закладами освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою;

може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту;

розглядає інші питання, віднесені законом та/або установчими документами закладу освіти до її повноважень.

5. Засідання педагогічної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її складу. Рішення з усіх питань приймаються більшістю голосів від її складу. У разі рівного розподілу голосів голос голови педагогічної ради є визначальним. Рішення педагогічної ради оформлюються протоколом її засідання, підписуються головою та секретарем педагогічної ради.

6. Рішення педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, вводяться у порядку, визначеному положенням про педагогічну раду закладу та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу у закладі професійної освіти.

7. У суб'єктах господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти, які не належать до комунальних та державних закладів професійної, освіти повноваження педагогічної ради та орган, що їх здійснює, можуть визначатися установчими документами.

Стаття 43. Передача в управління закладу професійної освіти

1. Передача в управління закладу професійної освіти полягає у делегуванні однієї або декількох функцій керівника (іншого органу управління закладом професійної освіти, крім засновника), інших посадових осіб з метою виконання оптимізації виконання адміністративних, господарських, бухгалтерських або інших функцій.

2. З метою економії видатків бюджетів усіх рівнів, оптимізації та покращення управління закладами професійної освіти засновник може передати в управління один, декілька або всі заклади професійної освіти відповідного регіону чи адміністративно-територіальної одиниці.

У такому випадку адміністративні, господарські, бухгалтерські або інші функції надаються централізовано одним суб'єктом господарювання. При цьому вартість виконання таких функцій (надання послуг) не повинна перевищувати вартість їх виконання органами управління закладом професійної освіти.

3. Передача в управління закладу професійної освіти здійснюється з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України, законів України «Про публічні закупівлі», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших актів законодавства.

4. Порядок передачі, перелік повноважень та типова форма договору про передачу в управління закладу професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 44. Студентське самоврядування

1. У закладах професійної освіти діє студентське самоврядування. Студентське самоврядування - це право і можливість студентів (курсантів) вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні закладом професійної освіти.

2. Студентське самоврядування у закладах професійної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону та положення про студентське самоврядування закладу професійної освіти (у разі його наявності).

Органи студентського самоврядування можуть утворюватися у суб'єктів господарювання, що здійснюють професійне навчання на робочому місці (на виробництві), де відсутні утворені у встановленому порядку професійні спілки.

У разі відсутності утворених у встановленому порядку професійних спілок порядок діяльності органів студентського самоврядування може визначатись відповідно до статуту або наказу, розпорядження чи іншого організаційно-розпорядчого акту уповноваженої особи такого суб'єкта господарювання, що здійснює професійне навчання на робочому місці (на виробництві).

3. Студентське самоврядування здійснюється здобувачами професійної освіти безпосередньо і через органи студентського самоврядування.

4. Здобувачі професійної освіти мають рівні права на участь студентському самоврядуванні, мають право вільно обирати та бути обраними в робочі органи (робочі групи), дорадчі (консультативні), виборні та інші органи студентського самоврядування.

5. Студентське самоврядування може здійснюватися на рівні закладу професійної освіти, структурного підрозділу закладу професійної освіти, групи, гуртожитку закладу професійної освіти.

6. Студентське самоврядування створюються за ініціативою здобувачів професійної освіти.

7. Керівник закладу професійної освіти сприяє та створює умови для діяльності органів студентського самоврядування.

8. Інші учасники освітнього процесу не можуть перешкоджати і втручатися в діяльність органів студентського самоврядування.

9. Органи студентського самоврядування мають право:

1) брати участь в управлінні закладом професійної освіти у порядку, встановленому цим Законом та установчими документами закладу професійної освіти;

2) брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;

3) проводити організаційні, просвітницькі, дослідницькі, спортивні, оздоровчі, культурно-мистецькі та інші заходи;

4) брати участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості професійної освіти;

5) захищати права та інтереси здобувачів професійної освіти;

6) делегувати своїх представників до робочих та дорадчо-консультативних органів;

7) ухвалювати акти, що регламентують їх організацію та діяльність;

8) брати участь у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання здобувачів професійної освіти у гуртожитках та організації харчування;

9) розпоряджатися коштами органу студентського самоврядування та наданим їм майном відповідно до законодавства;

при формуванні кошторису (фінансового плану) закладу професійної освіти надають обов'язкові до розгляду пропозиції щодо розвитку його матеріальної бази, у тому числі з питань, що стосуються навчання, побуту та відпочинку студентів;

10) вносити пропозиції щодо змісту освітніх програм;

11) об'єднуватися у регіональні та всеукраїнські організації, діяльність яких не має політичного або релігійного спрямування;

12) інші права, передбачені законодавством і положенням про орган студентського самоврядування.

10. За погодженням з відповідним органом студентського самоврядування приймаються рішення про:

1) переведення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, з одного джерела фінансування на інше;

2) поселення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, до гуртожитку і виселення їх із гуртожитку;

3) діяльність студентських містечок та гуртожитків для проживання осіб, які навчаються у закладі професійної освіти.

Рішення з питань, передбачених цією частиною, може бути ухвалене без погодження, якщо протягом одного місяця після надходження відповідного подання орган студентського самоврядування не висловив своєї позиції.

11. Вищим органом студентського самоврядування є загальні збори (конференція) студентів (курсантів) закладу професійної освіти, які:

1) затверджують положення про орган студентського самоврядування закладу професійної освіти;

2) обирають керівника та членів виконавчого органу студентського самоврядування, дають оцінку їхній діяльності;

3) затверджують процедуру використання майна та коштів органів студентського самоврядування, підтримки студентських (курсантських) ініціатив на конкурсних засадах;

4) затверджують річний кошторис витрат (бюджет) органів студентського самоврядування, вносять до нього зміни, заслуховують звіт про його виконання;

5) обирають контрольно-ревізійну комісію з числа студентів для здійснення поточного контролю за діяльністю, станом використання майна та виконання бюджету органів студентського самоврядування;

6) формують студентські виборчі комісії з числа студентів закладу для організації та проведення виборів до органів студентського самоврядування;

7) обирають представників студентів (курсантів) закладів до вищого колегіального органу громадського самоврядування та колегіального органу управління закладу професійної освіти;

8) здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом та положенням про орган студентського самоврядування.

12. Адміністрація закладу професійної освіти не має права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування (крім питань, пов'язаних з безпекою учасників освітнього процесу, а також із використанням бюджетних коштів та майна закладу професійної освіти).

Рішення органів студентського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції та доведені до адміністрації, не потребують затвердження,

схвалення чи введення в дію керівником, іншими органами управління закладу професійної освіти.

13. Керівник закладу професійної освіти забезпечує належні умови для діяльності органів студентського самоврядування (надає приміщення, меблі, оргтехніку, забезпечує телефонним зв'язком, постійним доступом до Інтернету, відводить місця для встановлення інформаційних стендів тощо), про що укладається відповідна угода.

14. Кошти органів студентського самоврядування спрямовуються на виконання їхніх завдань і здійснення повноважень відповідно до затверджених ними кошторисів.

Органи студентського самоврядування публічно звітують про використання коштів та виконання кошторисів не менше одного разу на рік.

Розділ V

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 45. Система забезпечення якості професійної освіти

1. Система забезпечення якості у сфері професійної освіти формується відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та включає:

- 1) систему забезпечення якості в закладах професійної освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- 2) систему зовнішнього забезпечення якості професійної освіти;
- 3) систему забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості професійної освіти.

2. Внутрішня система забезпечення якості професійної освіти формується закладом професійної освіти та має, зокрема, включати: механізми забезпечення академічної доброчесності, види відповідальності педагогічних працівників і студентів за конкретні порушення академічної доброчесності, систему оцінювання результатів діяльності педагогічних працівників, навчання здобувачів освіти за відповідною освітньою програмою, інші

процедури, інструменти та заходи забезпечення якості освіти що визначаються закладом освіти.

3. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти розробляються центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та оприлюднюються на їхніх офіційних веб-сайтах.

4. Система зовнішнього забезпечення якості професійної освіти включає:

1) інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості професійної освіти, зокрема:

ліцензування освітньої діяльності;

стандарти професійної освіти;

оцінювання і визнання результатів професійної освіти і професійного навчання, зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти;

присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій;

інституційний аудит;

моніторинг якості освіти;

атестацію педагогічних працівників;

сертифікацію педагогічних працівників;

2) органи і установи, що відповідають за забезпечення якості професійної освіти, зокрема:

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти;

Національне агентство кваліфікацій;

кваліфікаційні центри.

5. Особливості функціонування системи зовнішнього забезпечення якості професійної освіти та системи забезпечення якості в діяльності органів

управління та установ, що відповідають за забезпечення якості професійної освіти, визначаються цим Законом та Законом України «Про освіту».

Стаття 46. Забезпечення академічної доброчесності у сфері професійної освіти

1. Кожен учасник освітнього процесу в закладі освіти зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладах професійної освіти формуються відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням вимог, визначених цим Законом та внутрішніми положеннями закладу професійної освіти.

3. Керівник, інші педагогічні працівники закладу професійної освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

4. Порухеннями академічної доброчесності у системі професійної освіти є академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, що визначені Законом України "Про освіту", а також такі форми обману, як:

надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги здобувачам професійної освіти під час проходження ними поточного, підсумкового та/або річного оцінювання, кваліфікаційної атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

використання здобувачем професійної освіти під час проходження оцінювання результатів навчання непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

5. За порушення академічної доброчесності до здобувача професійної освіти може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

- 1) зауваження;
- 2) повторне проходження поточного, підсумкового та/або річного оцінювання;
- 3) повторне проходження кваліфікаційної атестації;
- 4) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, в тому числі практичної підготовки;
- 5) позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо;
- 6) відрахування із закладу професійної освіти.

6. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

1) не можуть бути залучені до проведення процедур оцінювання результатів навчання;

2) не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, олімпіад, конкурсів та інших змагань;

3) не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

4) не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;

5) можуть бути позбавлені педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

7. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:

1) вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;

2) конкурсного відбору на посаду керівника закладу професійної освіти.

8. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної

відповідальності приймає педагогічна рада закладу професійної освіти, за участю працівника та/або його законного представника.

9. Рішення про академічну відповідальність здобувачів професійної освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Рішення про позбавлення здобувача професійної освіти академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

10. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до здобувачів професійної освіти та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу професійної освіти.

Стаття 47. Ліцензування освітньої діяльності закладів професійної освіти

1. Освітня діяльність у сфері професійної освіти провадиться на підставі ліцензій, які видаються відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

2. Органом ліцензування у сфері професійної освіти є центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні підрозділи.

3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти здійснюється органом ліцензування.

5. Для отримання ліцензії на провадження освітньої діяльності здобувач ліцензії подає в електронному вигляді через Єдину державну електронну базу з питань освіти до органу ліцензування заяву та документи, що підтверджують відповідність забезпечення освітнього процесу заявника ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

Строк прийняття рішення про видачу ліцензії на провадження освітньої діяльності або про відмову у її видачі становить не більше 1 місяця з дня одержання органом ліцензування заяви про отримання ліцензії.

Здобувачі ліцензії та ліцензіати повинні забезпечити виконання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

6. Переоформлення ліцензії - це зміна інформації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про рішення органу ліцензування щодо наявності у суб'єкта господарювання права на провадження діяльності у сфері професійної освіти, що підлягає ліцензуванню, та в Єдиній державній електронній базі з питань освіти щодо найменування та місцезнаходження закладу професійної освіти (іншого суб'єкта діяльності у сфері професійної освіти), його філії, назви професії, класу (підкласу, групи) класифікаційних угруповань професій, за якою видано ліцензію, та/або ліцензованого обсягу.

Підставами для переоформлення ліцензії, крім підстав, визначених законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та «Про освіту», також є:

1) реорганізація юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності, шляхом злиття, поділу або приєднання;

2) реорганізація або зміна найменування структурного підрозділу (філії) суб'єкта, який провадить освітню діяльність за відповідною професією чи класом (підкласом, групою) класифікаційних угруповань професій, у сфері професійної освіти;

3) зміна найменування чи місцезнаходження (без зміни місця провадження освітньої діяльності) закладу та/або відокремленого структурного підрозділу;

4) зміна назви професії, класу (підкласу, групи) класифікаційних угруповань професій.

Переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється без проведення процедури ліцензування у випадку зміни найменування закладу професійної освіти та/або зміни назви професії, класу (підкласу, групи) класифікаційних угруповань професій.

У разі реорганізації юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності, шляхом поділу, злиття або приєднання чи зміни місцезнаходження закладу професійної освіти, переоформлення ліцензії здійснюється на основі ліцензій цих юридичних осіб відповідно до законодавства.

7. Ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти можуть бути анульовані з підстав, передбачених Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

8. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти передбачають спеціальні вимоги щодо доступності професійної освіти для осіб з особливими освітніми потребами.

Вимоги щодо відповідності будівель, споруд і приміщень вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами не стосуються провадження освітньої діяльності при провадженні професійного (професійно-технічного) навчання на виробництві, за місцем роботи осіб, що підвищують кваліфікацію, проходять перепідготовку, а також закладів спеціалізованої професійної освіти військового (військово-спортивного) профілю.

9. Інформація про видачу, розширення, звуження та анулювання ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти органом ліцензування.

10. Ліцензування освітньої діяльності у сфері професійної освіти, у тому числі навчання на робочому місці (на виробництві), здійснюється за професією, класом (підкласом, групою) класифікаційних угруповань професій.

Стаття 48. Особливості освітньої діяльності суб'єктів, що здійснюють професійне навчання на робочому місці (на виробництві)

1. Професійне навчання на робочому місці (на виробництві) працівників, які працюють у суб'єкта господарювання (роботодавця) на підставі трудового договору, не підлягає ліцензуванню.

2. Працівникам, які успішно пройшли професійне навчання видається документ про присвоєну кваліфікацію власного зразка.

Такий документ прирівнюється до свідоцтва про професійну освіту та є належним підтвердженням відповідності освіти та кваліфікації особи вимогам до професії (посади) у відповідного суб'єкта господарювання (роботодавця), що здійснює професійне навчання на робочому місці (на виробництві).

Інформація про видані документи власного зразка не підлягає внесенню суб'єктом господарювання, що здійснює професійне навчання на робочому місці (на виробництві), до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3. Працівники, які пройшли професійне навчання, можуть підтвердити здобуті повну або часткову професійну кваліфікації у кваліфікаційному центрі.

4. Суб'єкт господарювання, що здійснює професійне навчання на робочому місці (на виробництві), має право здійснювати освітню діяльність на підставі ліцензії, виданої у загальному порядку відповідно до законодавства.

Стаття 49. Стандарти професійної освіти

1. Зміст професійної освіти визначається стандартами професійної освіти.

2. Стандарт професійної освіти визначає вимоги до компетентностей відповідно до змісту професійного стандарту та результатів навчання, вимоги до попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою, встановлює загальний обсяг навчального навантаження здобувача професійної освіти відповідного рівня та форми його атестації, вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості професійної освіти та інші елементи.

3. Стандарт професійної освіти розробляється на основі професійного стандарту. У випадку відсутності професійного стандарту стандарт професійної освіти може розроблятися на основі кваліфікаційних

характеристик. Методика розроблення стандартів професійної освіти затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Стандарти професійної освіти розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки (крім стандартів спеціалізованої професійної освіти) та Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

5. Порядок розроблення стандартів професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Стандарти професійної освіти є обов'язковими до виконання всіма суб'єктами освітньої діяльності незалежно від форми власності та сфери управління.

Стаття 50. Освітні програми професійної освіти

1. Основою для розроблення освітньої програми професійної освіти є стандарт професійної освіти. За відсутності стандарту професійної освіти освітні програми можуть розроблятися на основі професійних стандартів, а у разі їх відсутності – кваліфікаційних характеристик відповідних професій (групи професій).

2. Освітні програми розробляються закладами професійної освіти, науковими установами, іншими суб'єктами освітньої діяльності та затверджуються закладами професійної освіти та іншими суб'єктами освітньої діяльності, якщо інше не визначено законодавством.

3. Освітня програма має модульну структуру та визначає комплекс освітніх компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання у межах професійних кваліфікацій професії (групи професій), що містить:

- 1) перелік та обсяг варіативних та обов'язкових освітніх компонентів і логічну послідовність їх набуття/вивчення;
- 2) форми та графік організації освітнього процесу;
- 3) обсяг освітньої програми в кредитах;
- 4) зміст практичної підготовки;

5) очікувані результати навчання, критерії оцінювання здобувачів освіти, форми поточного, проміжного та підсумкового оцінювання результатів навчання;

6) корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

4. Обсяг одного кредиту системи кредитів професійної освіти становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів системи кредитів професійної освіти.

6. Тривалість освітньої програми може бути визначена з урахуванням результатів вхідного контролю. Положення про вхідний контроль визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

7. Заклади професійної освіти можуть використовувати наскрізні освітні програми, які охоплюють різні рівні освіти.

8. На основі освітньої програми у визначеному закладом професійної освіти порядку для кожного здобувача професійної освіти можуть розроблятися та затверджуватися індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем професійної освіти дисциплін у межах, встановлених цим Законом, з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем професійної освіти.

Стаття 51. Інституційний аудит

1. Інституційний аудит – це комплексна зовнішня перевірка та оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу професійної освіти, які забезпечують його ефективну роботу та сталий розвиток.

2. Інституційний аудит у закладах професійної освіти проводиться відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», цього Закону та є єдиним плановим заходом державного нагляду (контролю), що проводиться один раз на 10 років центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Початок перебігу зазначеного в цій статті строку починається з моменту закінчення останнього планового чи позапланового інституційного аудиту в закладі професійної освіти.

Перебіг строків, зазначений у цій статті не застосовується у разі наявності підстав для проведення позапланового інституційного аудиту.

3. Інституційний аудит проводиться центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. За результатами проведення інституційного аудиту надаються висновок про якість освітньої діяльності закладу професійної освіти, внутрішню систему забезпечення якості освіти, а також рекомендації щодо забезпечення якості освіти закладу професійної освіти.

5. Результати інституційного аудиту оприлюднюються на веб-сайтах закладу професійної освіти, засновника (крім засновника приватного закладу освіти) та центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

6. Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу освіти можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу професійної освіти, припинення чи реорганізації закладу професійної освіти, а також може бути ініційовано процедуру зупинення/анулювання дії ліцензії повністю або частково.

7. Позаплановий інституційний аудит проводиться не частіше ніж один раз на два роки, крім випадків проведення такого аудиту за ініціативою засновника (засновників).

Стаття 52. Моніторинг якості професійної освіти

1. Моніторинг якості професійної освіти – це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в закладах професійної освіти.

2. Моніторинг якості професійної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», інших нормативно-правових актів.

Стаття 53. Професійний розвиток педагогічних працівників

1. Кожен педагогічний працівник має право підвищувати кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Педагогічним працівникам відшкодовуються відповідно до законодавства витрати, пов'язані з відрядженням на підвищення кваліфікації.

2. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років, яка оплачується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, не може бути меншою за 150 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин має бути спрямована на вдосконалення знань, умінь і практичних навичок у частині роботи з особами з особливими освітніми потребами.

3. Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації педагогічного працівника.

4. Посади педагогічних працівників, які підвищують кваліфікацію або проходять стажування з відривом від виробництва, на цей період можуть заміщуватися іншими особами на умовах строкового трудового договору.

5. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників.

6. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

7. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника у порядку, встановленому законодавством.

8. Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

9. Сертифікація педагогічних працівників закладів професійної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Стаття 54. Навчально-методичне та науково-методичне забезпечення професійної освіти

1. Навчально-методичне та науково-методичне забезпечення професійної освіти здійснюється:

- 1) центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;
- 2) навчально-методичними та науково-методичними центрами (кабінетами) професійної освіти, положення про які затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. До навчально-методичного та науково-методичного забезпечення професійної освіти можуть залучатись на договірній основі об'єднання організацій роботодавців та інші зацікавлені особи.

3. Навчально-методичні та науково-методичні центри (кабінети) здійснюють інформаційно-аналітичне забезпечення професійної освіти.

4. Інші функції навчально-методичних та науково-методичних центрів (кабінетів) професійної освіти визначаються відповідним положенням про навчально-методичні та науково-методичні центри (кабінети) професійної освіти, затвердженим центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Розділ VI

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 55. Органи управління у сфері професійної освіти

1. До органів управління у сфері професійної освіти належать:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки;

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти;

центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані заклади професійної освіти;

Верховна Рада Автономної Республіки Крим;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

Київська, Севастопольська міські, обласні ради;

Київська, Севастопольська міські та обласні державні адміністрації.

2. Повноваження органів управління у сфері професійної освіти визначаються цим та іншими законами України.

Стаття 56. Повноваження Кабінету Міністрів України

1. У сфері професійної освіти Кабінет Міністрів України:

1) забезпечує проведення державної політики у сфері професійної освіти;

2) розробляє, затверджує та забезпечує виконання державних цільових програм у сфері професійної освіти;

3) забезпечує рівні умови діяльності закладів професійної освіти усіх форм власності;

4) здійснює повноваження засновника державних закладів професійної освіти або доручає їх здійснення уповноваженому ним органу;

5) визначає порядок розподілу державного фінансування професійної освіти;

6) визначає порядок формування і розподілу субвенцій на професійну освіту;

7) затверджує порядок практичної підготовки здобувачів професійної освіти;

8) затверджує порядок оцінювання і визнання результатів навчання (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти) і присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій;

9) затверджує порядок та умови передачі в оренду майна (крім земельних ділянок) та обладнання державних та комунальних закладів професійної освіти;

- 10) затверджує порядок розроблення стандартів професійної освіти;
- 11) затверджує порядок передачі, перелік повноважень та типова форма договору про передачу в управління закладу професійної освіти;
- 12) затверджує положення про заклади спеціалізованої професійної освіти за поданням центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані заклади спеціалізованої професійної освіти;
- 13) здійснює інші повноваження, передбачені законами України.

Стаття 57. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки

1. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом.
2. Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки:
 - 1) забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері професійної освіти;
 - 2) розробляє стратегічні напрями розвитку професійної освіти, забезпечує взаємодію з іншими складниками освіти;
 - 3) формує мережу закладів професійної освіти державної форми власності;
 - 4) подає центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державного замовлення, пропозиції щодо показників державного замовлення на підготовку кваліфікованих кадрів;
 - 5) за дорученням і в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснює повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти або доручає їх здійснення уповноваженому ним органу;
 - 6) затверджує порядок проведення конкурсу на зайняття посади керівника державного і комунального закладу професійної освіти;
 - 7) затверджує положення про форми здобуття професійної освіти;
 - 8) затверджує методику розроблення стандартів професійної освіти;

9) затверджує порядок проведення інституційного аудиту закладів професійної освіти;

10) затверджує типові положення про регіональну раду професійної освіти;

11) затверджує положення про навчально-методичні та науково-методичні центри (кабінети) професійної освіти;

12) надає методичні рекомендації щодо формування та розміщення регіонального замовлення на підготовку професійних кадрів;

13) розробляє та затверджує умови прийому на навчання до державних і комунальних закладів професійної освіти;

14) у межах компетенції та відповідно до законодавства формує пропозиції щодо обсягу коштів державного бюджету для забезпечення функціонування професійної освіти, у тому числі шляхом надання субвенцій на професійну освіту з державного бюджету;

15) у межах компетенції та відповідно до законодавства формує та затверджує обсяги фінансування з державного бюджету, у тому числі за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, для здобуття профільної середньої освіти у закладах професійної освіти, що перебувають у сфері його управління та фінансування яких здійснюється за рахунок державного бюджету, у приватних закладах професійної освіти;

16) здійснює відповідно до законодавства інші повноваження у сфері професійної освіти.

Стаття 58. Повноваження інших державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти

1. Державні органи, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти:

1) беруть участь у реалізації державної політики у сфері професійної освіти;

2) здійснюють аналіз, моніторинг якості освітньої діяльності закладів освіти, що перебувають у сфері їх управління, та розподіляють між ними державне фінансування;

3) в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснюють повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти, що перебувають у їхньому підпорядкуванні;

4) розробляють пропозиції щодо обсягів державного замовлення на підготовку професійних кадрів, їх перепідготовку та підвищення кваліфікації;

5) здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом, Законом України «Про освіту» та іншими законами України.

2. Центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти із специфічними умовами навчання, мають право нормативно-правовими актами встановлювати особливі вимоги до створення та управління закладами професійної освіти, прийому на посади керівників і педагогічних працівників, умов прийому осіб на навчання, організації освітнього процесу, порядку відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб до закладів професійної освіти із специфічними умовами навчання.

Стаття 59. Повноваження центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти

1. Повноваження центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законами.

2. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи:

1) проводить інституційний аудит закладів професійної освіти;

2) надає рекомендації закладам професійної освіти щодо організації та функціонування внутрішньої і зовнішньої систем забезпечення якості професійної освіти;

3) у порядку, визначеному законодавством, проводить моніторинг якості освітньої діяльності закладів професійної освіти, що забезпечують здобуття професійної освіти, та якості здобутої в них професійної освіти;

4) у межах повноважень, передбачених Законом України «Про освіту» та цим Законом, здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням

законодавства закладами професійної освіти та іншими суб'єктами освітньої діяльності, що забезпечують здобуття професійної освіти;

5) надає висновки і рекомендації щодо забезпечення якості освітньої діяльності, що оприлюднюються на веб-сайті центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти впродовж п'яти робочих днів з дня їх надання;

6) надає висновки про якість освітньої діяльності закладу професійної освіти, внутрішню систему забезпечення якості освіти, а також рекомендації щодо вдосконалення діяльності закладу професійної освіти;

7) здійснює ліцензування освітньої діяльності та нагляд (контроль) за додержанням вимог ліцензійних умов у сфері професійної освіти;

8) здійснює інші повноваження, визначені законами.

Стаття 60. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад, обласних державних адміністрацій та Ради міністрів Автономної Республіки Крим у сфері професійної освіти

1. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад, Київської та Севастопольської міської ради у сфері професійної освіти визначаються Законом України «Про освіту» та цим Законом.

2. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради у сфері професійної освіти:

1) затверджують регіональні програми розвитку професійної освіти для забезпечення підготовки професійних кадрів;

2) формують мережу закладів професійної освіти;

3) забезпечують якість і доступність професійної освіти;

4) затверджують обсяги фінансування закладів професійної освіти;

5) здійснюють контроль за виконанням показників регіонального та державного замовлення;

6) здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

3. Повноваження обласних державних адміністрацій та Ради міністрів Автономної Республіки Крим у сфері професійної освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом, іншими нормативно-правовими актами.

4. Обласні державні адміністрації та Рада міністрів Автономної Республіки Крим у сфері професійної освіти:

1) розробляють та виконують регіональні програми розвитку професійної освіти;

2) здійснюють матеріально-технічне і фінансове забезпечення закладів професійної освіти, аналіз і контроль за провадженням їх фінансово-господарської діяльності;

3) проводять моніторингові дослідження, аналіз потреб регіонального ринку праці;

4) виступають регіональним замовником і формують за погодженням регіональними радами професійної освіти регіональне замовлення;

5) складають середньостроковий прогноз потреб регіонального ринку праці на основі його аналізу;

6) здійснюють контроль за організацією освітнього процесу у закладах професійної освіти;

7) призначають на посаду керівників закладів професійної освіти, фінансування яких здійснюється з відповідних бюджетів, за результатами конкурсів шляхом укладення строкового трудового договору (контракту);

8) оприлюднюють офіційну звітність про отримані та використані кошти, а також перелік та вартість товарів, робіт, послуг, спрямованих на потреби кожного із заснованих ними закладів професійної освіти;

9) заохочують, преміюють та притягують до дисциплінарної відповідальності, звільняють призначених керівників закладів професійної освіти;

10) здійснюють інші повноваження передбачені іншими законами України.

Стаття 61. Регіональна рада професійної освіти

1. Регіональна рада професійної освіти є консультативно-дорадчим органом, що утворюється при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях для участі у формуванні та реалізації регіональної політики у сфері професійної освіти.

2. Рада діє на підставі положення, яке розробляється на основі Типового положення, що затверджується Кабінетом Міністрів України. Положення про раду та зміни до нього затверджуються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київськими та Севастопольськими міськими державними адміністраціями.

3. Регіональні ради професійної освіти:

1) сприяють формуванню та реалізації регіональної політики у сфері професійної освіти;

2) розробляють пропозиції щодо формування регіонального замовлення на основі сформованих прогностичних показників з урахуванням пропозицій, визначених у програмах економічного та соціального розвитку регіону, запитів регіонального ринку праці, демографічної ситуації, результатів статистичних спостережень, аналітичної інформації місцевих органів праці та зайнятості населення про попит та пропонування професійних кваліфікацій;

3) надають пропозиції щодо формування оптимальної мережі закладів професійної освіти;

4) сприяють залученню вітчизняних та іноземних партнерів, реалізації міжнародних проєктів для розвитку професійної освіти регіону;

5) сприяють співпраці закладів професійної освіти та зацікавлених сторін;

6) розробляють пропозиції щодо модернізації та вдосконалення системи професійної освіти.

4. Рішення регіональних рад професійної освіти, прийняті у межах їх компетенції, є обов'язковими для розгляду місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, роботодавцями, їх організаціями

та об'єднаннями, суб'єктами господарювання регіону та можуть бути враховані при прийнятті рішень.

5. Типове положення про регіональну раду професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 62. Діяльність роботодавців та їх організацій, об'єднань у сфері професійної освіти

1. Роботодавці, їх організації та об'єднання можуть:

1) удосконалювати матеріально-технічну базу закладів професійної освіти, надавати фінансову, організаційну та іншу допомогу для забезпечення діяльності та розвитку закладів професійної освіти;

2) брати участь у проведенні державної політики у сфері професійної освіти, розробленні проєктів законів, інших нормативно-правових актів, державних/регіональних програм розвитку професійної освіти;

3) здійснювати моніторинг, аналіз і прогнозування потреб у кадрах з професійною освітою на ринку праці;

4) формувати пропозиції щодо обсягу та напрямів професійної підготовки у закладах професійної освіти;

5) розробляти стандарти професійної освіти;

6) брати участь у проведенні оцінювання професійних кваліфікацій випускників закладів професійної освіти;

7) забезпечувати здобувачів професійної освіти місцями для проходження практичної підготовки;

8) сприяти працевлаштуванню випускників закладів професійної освіти;

9) брати участь в організації стажування та підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної освіти;

10) входити, через своїх представників, до складу наглядових рад та кваліфікаційних комісій закладів професійної освіти;

11) надавати пропозиції щодо показників державного, регіонального замовлення на підготовку кадрів з професійної освіти;

12) сприяти розвитку професійної освіти іншими не забороненими законодавством способами;

13) мати інші права, визначені законами України.

Стаття 63. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти

1. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами, що діють на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені Законами України «Про освіту», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та цим Законом.

2. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи здійснюють державний нагляд (контроль) у плановому порядку виключно у формі інституційного аудиту.

3. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи реалізують державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів освіти, інших суб'єктів господарювання, які надають послуги у сфері професійної освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, на підставі ліцензій, виданих у визначеному законодавством порядку, незалежно від їх підпорядкування і форми власності.

4. У разі виявлення невідповідності освітньої діяльності закладу професійної освіти законодавству, в тому числі ліцензійним умовам, центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти визначає строк усунення порушень у роботі закладу освіти, який не може перевищувати 1 рік.

До усунення порушень у роботі закладу професійної освіти до керівника закладу освіти не застосовуються засоби заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо).

Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу освіти можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу освіти, припинення чи реорганізації закладу професійної освіти.

Розділ VII

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 64. Фінансування професійної освіти

1. Фінансування закладів професійної освіти здійснюється за рахунок коштів:

державного бюджету;

місцевих бюджетів;

інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

2. Фінансування професійної освіти, що здійснюється за рахунок коштів державного бюджету:

1) освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здобуття повної загальної середньої освіти - на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників;

2) освітньої субвенції на надання професійної освіти за професіями загальнодержавного значення;

3) освітньої субвенції на надання професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

4) освітньої субвенції на підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної освіти;

5) освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання обов'язків засновника державних закладів професійної освіти у частині забезпечення утримання та розвитку матеріально-технічної бази комунального закладу професійної освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов;

6) державної субвенції на організацію освітнього процесу в закладах професійної освіти, які мають правовий статус центру професійної досконалості;

7) коштів загального фонду державного бюджету на оплату послуг з виконання державного замовлення з надання професійної освіти в державних та комунальних закладах професійної освіти;

8) державної цільової підтримки для здобуття професійної освіти;

9) державної фінансової підтримки для здобуття професійної освіти.

3. Фінансування професійної освіти здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів:

1) коштів загального фонду місцевих бюджетів на оплату послуг з виконання регіонального замовлення з надання професійної освіти у комунальних закладах професійної освіти;

2) коштів загального фонду місцевих бюджетів на оплату послуг з виконання державного замовлення з надання професійної освіти у закладах професійної освіти, переданих на фінансування з місцевих бюджетів відповідно до законодавства;

3) коштів бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад на оплату послуг з надання професійної освіти;

4) коштів місцевих бюджетів всіх рівнів на надання фінансової підтримки закладам професійної освіти, згідно з програмою соціально-економічного розвитку території, затвердженої у встановленому порядку, працівникам та здобувачам освіти закладів професійної освіти, згідно з рішеннями відповідних органів місцевого самоврядування;

4. Фінансування професійної освіти може здійснюватись за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців.

5. Фінансування професійної освіти може здійснюватись за рахунок коштів, наданих за рішенням засновника (засновників) закладів професійної освіти.

Стаття 65. Освітня субвенція

1. Освітня субвенція з державного бюджету на здобуття повної загальної середньої освіти у закладах професійної освіти незалежно від форми власності

та сфери управління надається відповідно до законодавства і розподіляється згідно з формулою розподілу, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

2. Освітня субвенція з державного бюджету на здобуття профільної середньої освіти у приватному закладі професійної освіти, що має ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, здійснюється шляхом надання такому закладу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, цільового обсягу коштів у розмірі фінансового нормативу (з урахуванням відповідних коригуючих коефіцієнтів) бюджетної забезпеченості одного здобувача освіти, який здобуває профільну середню освіту.

Фінансування здобуття особою загальної середньої освіти у приватному закладі професійної освіти здійснюється за умови реалізація ним профільної освітньої програми старшої школи професійного спрямування, що розроблена на основі типової освітньої програми або затверджена центральним органом виконавчої влади у сфері забезпечення якості освіти.

Стаття 66. Державна і місцева фінансова підтримка для здобуття професійної освіти

1. З метою реалізації права на здобуття професійної освіти особами, які в закладах професійної освіти усіх форм власності здобувають професійну освіту за рахунок державного (місцевого) бюджету, надається державна (місцева) фінансова підтримка для здобуття професійної освіти у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. Державна фінансова підтримка здобуття професійної освіти за рахунок коштів державного бюджету надається здобувачам професійної освіти, які здобувають освіту за професіями, що включені до переліку професій, яким надається особлива підтримка, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Місцева фінансова підтримка на здобуття професійної освіти за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету надається здобувачам професійної освіти, які здобувають освіту за професіями, що не включені до переліку професій, яким надається особлива підтримка, затвердженого Кабінетом Міністрів України. У разі фінансування закладу професійної освіти за рахунок коштів обласного бюджету, фінансова підтримка для здобуття професійної

освіти може здійснюватися за рахунок бюджету міста, в якому розташований заклад.

3. Державну або місцеву фінансову підтримку для здобуття професійної освіти можуть отримувати здобувачі професійної освіти, які мають право на безоплатну професійну освіту, але не реалізували право навчатися за державним або регіональним замовленням чи за рахунок пільгових довгострокових кредитів для здобуття професійної освіти і здобувають професійну освіту за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб відповідно до укладених договорів.

Державна (місцева) фінансова підтримка для здобуття професійної освіти здійснюється шляхом однократної виплати у певному календарному році здобувачу професійної освіти неготівкових коштів у розмірі, що не може перевищувати середню вартість навчання одного здобувача професійної освіти за державним (регіональним) замовленням згідно з паспортом бюджетної програми на цей рік головного розпорядника коштів бюджету, до сфери управління якого належить заклад професійної освіти, в якому навчається здобувач професійної освіти.

Державна або місцева фінансова підтримка для здобуття професійної освіти одному й тому самому здобувачу професійної освіти протягом строку навчання у закладі професійної освіти за однією й тією самою професією (групою професій) може надаватися неодноразово.

4. Органи місцевого самоврядування мають право надавати додаткову фінансову підтримку за рахунок бюджетів районів, міст, селищ, сіл, об'єднаних територіальних громад за місцезнаходженням закладу професійної освіти або за місцем проживання здобувача професійної освіти чи його батьків (законних представників).

5. Державна фінансова підтримка надається здобувачам професійної освіти, які мають право на її отримання відповідно до частини третьої цієї статті та уклали договір про надання освітніх послуг для здобуття професійної освіти за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб. Зобов'язання фізичної або юридичної особи з оплати навчання здобувача професійної освіти зменшуються на обсяг наданої такому здобувачу державної фінансової підтримки.

Державна фінансова підтримка перераховується закладу професійної освіти за заявою її отримувача.

6. Порядок надання державної підтримки встановлюється центральним органом виконавчої влади в сфері освіти і науки.

7. Фінансування професійної освіти може здійснюватись за рахунок пільгових довгострокових кредитів для здобуття професійної освіти та інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 67. Фінансування закладів професійної освіти

1. Фінансування державних та комунальних закладів професійної освіти здійснюється з урахуванням положень статті 64 цього Закону з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості у прийнятті рішень.

2. Обсяг фінансування у закладах професійної освіти незалежно від їх форми власності та джерела фінансування надання професійної освіти (державний бюджет, місцеві бюджети, кошти фізичних або юридичних осіб) повинен забезпечувати покриття витрат, пов'язаних з надання такої освіти, а саме на:

оплату праці, нарахувань на оплату праці;

оплату комунальних послуг та за спожиті енергоносії;

матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу, зокрема на обладнання для навчальних кабінетів та лабораторій, навчально-виробничих майстерень;

інші витрати, безпосередньо або опосередковано пов'язані з набором, навчанням та випуском здобувачів професійної освіти;

підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників;

капітальні видатки (в обсязі, достатньому для виконання обов'язків засновника закладу професійної освіти у частині забезпечення утримання та розвитку матеріально-технічної бази заснованого ним закладу професійної освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов);

виплату академічних стипендій (у тому числі іменних);

виплату соціальних стипендій, іншого соціального забезпечення відповідно до державних пільг та гарантій для окремих категорій здобувачів професійної освіти;

виконання вимог законодавства у сфері охорони праці, протипожежної безпеки та цивільного захисту;

придбання ліцензійного програмного забезпечення та підтримку його в актуальному стані;

інші витрати, визначені законодавством, установчими документами або рішеннями засновника (засновників) закладу професійної освіти.

Організація медичного обслуговування у закладах професійної освіти медичними працівниками, які входять до штату таких закладів освіти або відповідних закладів охорони здоров'я, здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Фінансування здобуття профільної середньої освіти в закладах професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

4. Фінансування здобуття вищої освіти в закладах професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства, що визначає фінансування для закладів вищої освіти, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

5. Здобувачам професійної освіти під час проходження практичної підготовки, за фактично виконану роботу та (або) надані послуги нараховується грошова винагорода.

6. Заклади професійної освіти та особи, які здійснюють їх матеріальне та (або) фінансове забезпечення, користуються податковими, митними та іншими пільгами згідно із законодавством.

Стаття 68. Платні послуги у сфері професійної освіти

1. Державні та комунальні заклади професійної освіти, які мають статус бюджетних установ або неприбуткових закладів освіти, мають право надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України.

Порядок надання платних освітніх та інших послуг державними та комунальними закладами професійної освіти, які мають статус бюджетних установ або неприбуткових закладів освіти, а також порядок визначення вартості таких послуг затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Перелік платних послуг закладів професійної освіти, які мають статус прибуткових закладів освіти, а також порядок визначення вартості таких послуг встановлюються такими закладами самостійно за погодженням із засновником (засновниками).

3. Власні надходження державних і комунальних закладів професійної освіти, отримані від плати за послуги, що надаються згідно з освітньою діяльністю, кошти, одержані від виробничої та господарської діяльності, а також благодійні внески та гранти відповідно до рішення педагогічної ради закладу професійної освіти зараховуються на поточні та/або вкладні (депозитні) рахунки у державних банках України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Зазначені кошти, а також відсотки, отримані від розміщення коштів закладів професійної освіти на вкладних (депозитних) рахунках в установах державних банків можуть використовуватися на оплату праці та матеріальне стимулювання педагогічних та інших працівників таких закладів, придбання майна і його використання, капітальне будівництво та ремонт приміщень, поліпшення матеріально-технічного, навчально-лабораторного та методичного забезпечення освітнього процесу, провадження іншої діяльності в межах статутної діяльності закладу професійної освіти та відповідно до законодавства. Залишки таких коштів зберігаються на відповідних банківських рахунках і не можуть бути вилучені.

4. Основні фонди, оборотні кошти та інше майно державних і комунальних закладів професійної освіти не можуть використовуватись на цілі, не пов'язані з професійною освітою, крім випадків, встановлених законом.

5. Розмір плати за весь строк навчання для здобуття професійної освіти, а також порядок оплати освітньої послуги (разово, щомісяця, щосеместрово, щороку) встановлюються у договорі про надання освітніх послуг, що укладається між закладом професійної освіти та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

6. Типовий договір, що укладається між закладом професійної освіти та фізичною та/або юридичною особою на строк навчання, затверджується центральним органом виконавчої влади в сфері освіти і науки.

7. Розмір плати за весь строк навчання для здобуття професійної освіти встановлюється закладами професійної освіти в національній валюті.

Заклад професійної освіти має право змінювати плату за навчання у порядку, передбаченому договором, не більше одного разу на рік і не більш як на офіційно визначений рівень інфляції за попередній календарний рік.

Розмір плати за весь строк навчання або за надання додаткових освітніх послуг підлягає оприлюдненню на офіційних веб-сайтах закладів професійної освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.

Стаття 69. Матеріально-технічна база і правовий режим майна закладів професійної освіти

1. Матеріально-технічна база закладів професійної освіти включає:

нерухоме та рухоме майно, включаючи будівлі, споруди, земельні ділянки, комунікації, обладнання, транспортні засоби, службове житло тощо;

майнові права, включаючи майнові права інтелектуальної власності на об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема інформаційні системи, об'єкти авторського права та/або суміжних прав;

інші активи, передбачені законодавством.

2. Майно закріплюється за державним або комунальним закладом професійної освіти на праві оперативного управління і не може бути предметом застави, а також не підлягає вилученню, безоплатній передачі юридичним чи фізичним особам, крім випадків, передбачених законодавством. Розпорядження майном в інший спосіб здійснюється в межах повноважень таких закладів, у порядку та у спосіб, визначених законодавством.

3. Майно (в тому числі обладнання) державного або комунального закладу професійної освіти може бути передано в оренду, концесію, у порядку, визначеному законодавством. При цьому не підлягає передачі в оренду,

концесію обладнання та майно, яке використовується для навчання і без якого неможливе досягнення відповідного рівня компетентностей.

4. Правовий режим майна закладів професійної освіти приватної форми власності визначається відповідно до законодавства.

5. Землекористування та реалізація прав власника земельних ділянок, у тому числі набуття відповідних прав на землю, здійснюються закладами професійної освіти відповідно до Земельного кодексу України.

6. Об'єкти та майно державних і комунальних закладів професійної освіти не підлягають приватизації чи використанню не за освітнім призначенням за винятком випадків, визначених законодавством.

В окремих випадках, за погодженням з наглядовою радою, комунальний чи державний заклад професійної освіти може передати право користування певними об'єктами чи майном суб'єкту господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти за умови забезпечення ним освітнього процесу.

Порядок забезпечення освітнього процесу з використанням орендованого майна чи іншого об'єкту визначається договором.

7. У разі ліквідації закладів професійної освіти державної або комунальної форми власності їх кошти та майно, а також, кошти, одержані від їх реалізації, у встановленому законодавством порядку використовуються для розвитку професійної освіти відповідного регіону.

Стаття 70. Оренда закладів професійної освіти

1. Заклад професійної освіти може бути переданий в оренду як єдиний майновий комплекс у порядку, встановленому Законом України «Про оренду державного та комунального майна» та цим Законом.

2. За працівниками закладу професійної освіти, переданого в оренду як єдиний майновий комплекс, зберігається робоче місце та заробітна плата у розмірі не менше ніж на момент укладання договору оренди на період дії такого договору. Виплата заробітної плати, а також поточних і капітальних видатків здійснюється орендарем.

Трудові відносини з працівником такого закладу професійної освіти можуть бути припинені у встановленому законодавством порядку.

3. За особами, які навчаються у закладі професійної освіти, який передається в оренду як єдиний майновий комплекс, за державним (регіональним) замовленням за рахунок коштів загального фонду державного (відповідного місцевого) бюджету, зберігається і виплачується призначена академічна та соціальна стипендії за рахунок коштів цих бюджетів до завершення навчання.

Передання закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не повинно порушувати права та інтереси осіб, які навчаються у цьому закладі освіти. Обов'язок щодо вирішення всіх питань продовження безперервного здобуття професійної освіти, стипендіальне забезпечення та забезпечення інших прав здобувачів освіти покладається на засновника (засновників) закладу професійної освіти.

4. Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не впливає на чинність усіх дозволів, ліцензій та договорів такого закладу освіти.

5. Не допускається припинення освітньої діяльності, а також скорочення чисельності працівників більше 10 відсотків щороку, закладів професійної освіти, які передані в оренду як єдиний майновий комплекс.

Стаття 71. Концесія закладів професійної освіти

1. Заклад професійної освіти може бути переданий у концесію засновником або іншим уповноваженим органом управління. Забороняється зміна основного виду діяльності закладу освіти при передачі його в концесію.

2. Концесія закладів професійної освіти здійснюється на підставі договору. Порядок вибору концесіонера та укладення договору, типова форма концесійного договору у сфері професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Істотними умовами договору концесії є строк його дії, сторони договору, зобов'язання сторін стосовно закладу професійної освіти, як об'єкту концесії.

Концесійний договір може також передбачати виконання інших соціальних зобов'язань, у тому числі щодо утримання окремого майна концесіонером.

4. За працівниками закладу професійної освіти, переданого в концесію, зберігається робоче місце та заробітна плата у розмірі не менше ніж на момент укладання договору концесії на період дії такого договору. Виплата заробітної плати, а також поточних і капітальних видатків здійснюється концесіонером.

Трудові відносини з працівником такого закладу професійної освіти можуть бути припинені у встановленому законодавством порядку.

5. За особами, які навчаються у закладі професійної освіти, який передається в концесію, за державним (регіональним) замовленням за рахунок коштів загального фонду державного (відповідного місцевого) бюджету, зберігається і виплачується призначена академічна та соціальна стипендії за рахунок коштів цих бюджетів до завершення навчання.

Передання закладу професійної освіти в концесію не повинно порушувати права та інтереси осіб, які навчаються у цьому закладі освіти. Обов'язок щодо вирішення всіх питань продовження безперервного здобуття професійної освіти, стипендіального забезпечення та забезпечення інших прав здобувачів освіти покладається на засновника (засновників) закладу професійної освіти.

6. Передача закладу професійної освіти в концесію не впливає на чинність всіх дозволів, ліцензій та договорів такого закладу освіти.

7. Не допускається припинення освітньої діяльності, а також скорочення чисельності працівників більше 10 відсотків щороку, закладів професійної освіти, які передані в концесію.

Стаття 72. Формування та розміщення державного та регіонального замовлення на здобуття професійної освіти

1. Відносини, що виникають у зв'язку з формуванням і розміщенням державного замовлення на здобуття професійної освіти регулюється Законом України "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів", Законом України "Про освіту", цим законом та іншими нормативно-правовими актами.

2. Регіональне замовлення формується Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, департаментами (управліннями) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій за поданням закладів професійної освіти, з урахуванням пропозицій міських рад міст обласного значення - обласних центрів за погодженням з регіональними радами професійної освіти, погодженими з регіональними центрами зайнятості, з урахуванням прогнозних показників потреби у професійних кадрах на регіональному ринку праці та обсягів видатків бюджетів Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів, бюджетів міст обласного значення - обласних центрів і бюджетів м. Києва та Севастополя на зазначені цілі.

3. Прогнозні показники складаються Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, департаментами (управліннями) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін.

Прогнозні показники затверджуються Міністром освіти і науки Автономної Республіки Крим, головами обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій за погодженням з регіональними центрами зайнятості.

4. Зміни до регіонального замовлення затверджуються і погоджуються в тому ж порядку, що і саме регіональне замовлення.

Регіональний замовник укладає з виконавцем регіонального замовлення контракт, в якому визначаються економічні і правові зобов'язання сторін та регулюються взаємовідносини замовника і виконавця.

5. У прогнозних показниках регіонального замовлення на здобуття професійної освіти за професіями, що входять до переліку професій, яким надається особлива підтримка, можуть бути враховані потреби інших юридичних осіб публічного та приватного права у працівниках, які будуть забезпечені робочими місцями на території України, за умови прийняття ними на себе зобов'язань з практичної підготовки здобувачів професійної освіти.

6. Порядок формування та розміщення регіонального замовлення, затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Розміщення регіонального замовлення на здобуття професійної освіти здійснюється на конкурсних засадах, на принципах добросовісної конкуренції,

відкритості та прозорості, рівноправності, об'єктивного та неупередженого оцінювання пропозицій учасників конкурсу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки.

8. Розміщення регіонального замовлення на здобуття професійної освіти здійснюється регіональними замовниками без проведення конкурсу у разі здійснення підготовки за відповідною професією одним закладом професійної освіти, який взяв участь у конкурсному відборі, відповідно до наданої ліцензії.

9. Здобуття професійної освіти за регіональним замовленням є безоплатним для здобувачів освіти і не передбачає внесення плати за навчання у межах, визначених освітньою програмою у державних і комунальних закладах професійної освіти.

Стаття 73. Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти

1. Правові основи державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти визначаються законодавством України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти здійснюється на основі договорів, що укладаються між засновником закладу професійної освіти (уповноваженим органом) або закладами професійної освіти з однієї сторони та приватними партнерами з іншої сторони.

3. З метою укладання договору про державно-приватне партнерство будь-яка із сторін звертається до іншої сторони із пропозицією про укладання договору про державно-приватне партнерство.

4. Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти здійснюється без проведення конкурсу для визначення приватного партнера.

5. Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти може здійснюватись, зокрема для:

забезпечення безперервного здобуття професійних кваліфікацій впродовж життя;

організації освітнього процесу, в тому числі для окремих груп чи здобувачів освіти в межах автономії закладу професійної освіти та відповідно до законодавства;

узгодження змісту практичної та теоретичної підготовки здобувачів освіти за окремими професіями, кваліфікаціями;

оцінювання результатів підготовки здобувачів освіти, іншої спільної діяльності, передбаченої договором між сторонами державно-приватного партнерства та у межах законодавства;

створення та спільного фінансування сучасного освітнього простору (навчально-практичних центрів, лабораторій, майстерень тощо) закладів професійної освіти;

фінансування підготовки здобувачів професійної освіти для потреб ринку праці за відповідними освітніми програмами, узгодженими спільно з приватним партнером;

для іншої спільної організаційної, матеріальної та кадрової підтримки освітнього процесу в межах законодавства;

здійснення заходів, спрямованих на популяризацію професійної освіти та професійну орієнтацію населення, проведення конкурсів фахової майстерності та інших заходів;

підготовки професійних кадрів за унікальними професіями;

спільного формування пропозицій прогностичних показників державного/регіонального замовлення в розрізі професій.

6. Договори про державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти можуть також містити інші умови щодо здійснення державно-приватного партнерства, якщо такі умови не суперечать законодавству.

7. Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, у тому числі земельні ділянки, передані приватному партнерові в управління, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, і щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.

Розділ VIII

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 74. Міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти

1. Заклади освіти здійснюють міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти відповідно до цього Закону, Закону України “Про освіту”, мають право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв’язки з органами управління освітою та закладами освіти інших держав, міжнародними організаціями, фондами у встановленому законодавством порядку.

2. Держава сприяє міжнародному співробітництву в системі професійної освіти.

3. Валютні, матеріальні надходження від зовнішньоекономічної діяльності використовуються закладами (установами) професійної освіти для забезпечення їх власної статутної діяльності згідно із законодавством.

Стаття 75. Міжнародна академічна мобільність

1. Право учасників освітнього процесу на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними та іноземними закладами освіти та їх основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване вітчизняним учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією вітчизняного закладу освіти, в якому він здобуває професійну освіту або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів. Порядок реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність визначається Кабінетом Міністрів України.

2. За здобувачем професійної освіти зберігається його правовий статус студента та місце навчання у відповідному закладі професійної освіти України за умови продовження здобуття ним професійної освіти в Україні за однією з визначених цим Законом форм здобуття освіти, у тому числі з оформленням індивідуального навчального плану. Такі особи зобов’язані пройти відповідно до законодавства атестацію (оцінювання результатів навчання) та/або отримання відповідного документа про освіту.

3. Участь у програмах міжнародного обміну незалежно від їх тривалості не є підставою для припинення виплати особам стипендій Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, позбавлення відзнак (заохочень) тощо (крім випадків припинення громадянства України).

У разі участі студента закладу професійної освіти у програмах міжнародного обміну строком понад 12 місяців, порядок нарахування та виплати академічної або соціальної стипендії визначається педагогічною радою закладу освіти.

4. За педагогічними працівниками закладів професійної освіти, які беруть участь у програмах міжнародного обміну, відповідно до трудового законодавства України зберігається місце роботи у відповідному закладі освіти України. На час тимчасової відсутності працівника на відповідну посаду може бути призначена інша особа за строковим трудовим договором відповідно до законодавства.

Розділ XIII

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 липня 2021 року.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №32, ст. 215 із наступними змінами).

3. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про фахову передвищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119 із наступними змінами).

4. Установити, що:

1) до приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом терміни «професійна (професійно-технічна) освіта» та «фахова передвища освіта» та похідні від них терміни прирівнюються до терміну «професійна освіта» та похідних від нього термінів;

2) переоформлення установчих документів закладів професійної освіти з метою приведення їх у відповідність із цим Законом здійснюється протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом;

3) освітньо-кваліфікаційні рівні “кваліфікований робітник”, “молодший спеціаліст”, освітньо-професійна кваліфікація “фаховий молодший бакалавр” прирівнюються до освітньої кваліфікації професійної освіти.

4) набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів професійної (професійно-технічної) освіти та керівниками закладів фахової передвищої освіти згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України.

До 1 липня 2021 року засновники державних і комунальних закладів професійної (професійно-технічної) освіти та закладів фахової передвищої освіти або уповноважені ними органи зобов'язані припинити безстрокові трудові договори з керівниками таких закладів та одночасно укласти з ними (за їх згодою) трудові договори строком на шість років (з керівниками, які отримують пенсію за віком, - на один рік) без проведення конкурсу. У разі їх незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору - звільнити їх згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після завершення строку трудового договору такі особи мають право обиратися на посаду керівника того самого закладу освіти на ще один строк відповідно до статті 41 цього Закону;

5) набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з педагогічними працівниками державних і комунальних закладів професійної (професійно-технічної) освіти та педагогічними, науково-педагогічними працівниками закладів фахової передвищої освіти, яким виплачується пенсія за віком, згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України.

До 1 липня 2021 року керівники державних і комунальних закладів професійної освіти зобов'язані припинити безстрокові трудові договори з педагогічними та науково-педагогічними працівниками таких закладів освіти, яким виплачується пенсія за віком, з одночасним укладанням з ними трудових договорів строком від одного до трьох років. У разі незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору педагогічні та науково-педагогічні працівники, яким виплачується пенсія за віком, звільняються згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після закінчення строку трудового договору з такими педагогічними та науково-педагогічними працівниками можуть укладатись строкові трудові договори відповідно до частини п'ятої статті 25 цього Закону;

6) до затвердження в установленому цим Законом порядку проведення інституційного аудиту та позапланових перевірок центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи здійснюють такі перевірки відповідно до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності";

7) заклади професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти набувають статусу закладу професійної освіти;

8) ліцензії на підготовку за освітньо-кваліфікаційним рівнем "кваліфікований робітник" та освітньо-професійним ступенем "фаховий молодший бакалавр" є чинними і діють до завершення навчання осіб, які вступили до відповідних закладів освіти до 31 грудня 2021 року;

9) фінансування державних закладів професійної освіти здійснюється за рахунок місцевих бюджетів до моменту передачі їх у комунальну власність;

5. Установити, що державні та комунальні заклади професійної освіти - бюджетні установи можуть реорганізовуватися в державні і комунальні підприємства. Зміна основного виду діяльності державного та комунального закладу професійної освіти з освітньої діяльності у сфері професійної освіти у зв'язку із зміною його організаційно-правової форми забороняється;

6. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Законі України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380 із наступними змінами):

а) частину десяту статті 9 викласти в такій редакції:

"10. Дуальна форма здобуття освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях у суб'єктів господарювання для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.";

б) у статті 10:

абзац шостий частини першої викласти в такій редакції:

"професійна освіта;"

абзац сьомий частини першої виключити;

частину другу викласти в такій редакції:

“2. Рівнями освіти є:

дошкільна освіта;

початкова освіта;

базова середня освіта;

профільна середня освіта;

професійна освіта;

початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти;

другий (магістерський) рівень вищої освіти;

третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти;

науковий рівень вищої освіти.”

в) у статті 15:

слова “професійна (професійно-технічна)” у всіх відмінках замінити словами “професійна”;

частину третю виключити;

г) статтю 16 виключити;

г) частину другу статті 38 після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом сімнадцятим такого змісту:

“бере участь у функціонуванні зовнішньої системи забезпечення якості професійної освіти;”

у зв'язку з цим абзаци сімнадцятий - вісімнадцятий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим - дев'ятнадцятим;

д) частину другу статті 43 викласти в такій редакції:

«Освітня діяльність провадиться на підставі ліцензії, що видається органом ліцензування відповідно до законодавства:

для закладів вищої, післядипломної – центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

для закладів дошкільної, загальної середньої, професійної освіти та для закладів післядипломної освіти в сфері професійної освіти – центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.»;

е) абзац п'ятнадцятий частини першої статті 53 викласти в такій редакції:

«трудова діяльність у позанавчальний час та на трудову діяльність у навчальний час під час практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою;»;

є) в абзаці п'ятнадцятому частини першої статті 64 слова “професійної (професійно-технічної) освіти” та “фахової передвищої освіти” виключити.

2) у Законі України “Про повну загальну середню освіту” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226 із наступними змінами):

а) у частині першій статті 1:

пункт 5 викласти в такій редакції:

“5) заклад освіти, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти (далі - заклад освіти), - заклад загальної середньої освіти або заклад професійної освіти чи вищої освіти, що провадить освітню діяльність на певному рівні (рівнях) повної загальної середньої освіти;”;

пункт 18 викласти в такій редакції:

“18) учні - особи, зараховані до закладу загальної середньої, професійної освіти, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту;”;

б) абзац третій частини третьої статті 8 викласти в такій редакції:

“зкладами професійної освіти та вищої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти;”;

в) частину третю статті 35 викласти в такій редакції:

“3. Здобуття загальної середньої освіти також можуть забезпечувати заклади професійної, вищої освіти та інші заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти.

Здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування забезпечують заклади професійної освіти.”;

3) у Законі України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 4, ст.25 із наступними змінами):

а) абзац дев'ятий пункту 1 частини другої статті 3 виключити;

б) статтю 14 доповнити частиною восьмою такого змісту:

“8. Передача закладів професійної освіти в оренду, як єдиного майнового комплексу, здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про професійну освіту».

Забороняється зміна основного виду діяльності закладу освіти при передачі його в оренду як єдиного майнового комплексу. Договір про оренду закладу освіти як єдиного майнового комплексу може передбачати також виконання інших соціальних зобов'язань, в тому числі щодо утримання окремого майна, орендарем.”;

4) у Законі України «Про концесію» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 48, ст.325 із наступними змінами):

а) статтю 2 доповнити частиною сьомою такого змісту:

“7. Дія цього Закону не поширюється на концесію у сфері освіти, яка регулюється спеціальними законами.”;

5) у Законі України «Про публічні закупівлі» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 9, ст.89 із наступними змінами):

а) у частині п'ятій статті 3:

у пункті 21:

знак “.” після слів “укладений без використання електронної системи закупівлі” замінити знаком “;”;

доповнити пунктом 22 такого змісту:

“22) хімічна продукція, сільськогосподарська продукція та продукція рослинництва, нафта і дистиляти, які необхідні для вирощування сільськогосподарської продукції закладами освіти;”.

у зв'язку з цим абзац двадцять третій вважати відповідно абзацом двадцять четвертим;

б) у Законі України «Про державно-приватне партнерство» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 40, ст.524 із наступними змінами):

а) у статті 4:

в абзаці чотирнадцятому частини першої слова “освітніх послуг та” виключити;

доповнити частиною третьою такого змісту:

“3. Дія цього Закону не поширюється на державно-приватне партнерство у сфері освіти, яке регулюється спеціальними законами.”;

7) статтю 17 Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 2-3, ст.11 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

“Стаття 17. Використання інформації з Державного реєстру

1. Інформація з Державного реєстру використовується з додержанням вимог законів України "Про інформацію" та "Про захист персональних даних" виключно для потреб, визначених цим Законом та законами з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також для призначення всіх видів державної соціальної допомоги та субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, виявлення фактів використання праці неоформлених працівників та порушень законодавства про працю роботодавцями, банками, підприємствами, установами та організаціями з метою її використання для обслуговування громадян (за їхньою згодою або у випадках та порядку, встановлених законодавством у сфері захисту персональних даних) для аналізу зайнятості випускників закладів професійної та вищої освіти та для обміну інформацією з Централізованим банком даних з проблем інвалідності.

Інформація з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру може надаватися роботодавцям, банкам, підприємствам, установам та організаціям з метою її використання для обслуговування громадян (за їхньою згодою або у випадках та порядку, встановлених законодавством у сфері захисту персональних даних).

Інформація з Державного реєстру може надаватися центральним органам виконавчої влади та державним підприємствам, що належать до сфери їх управління, з метою аналізу зайнятості випускників закладів професійної та вищої освіти.

2. Між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, та Пенсійним фондом, що ведуть Державний реєстр, та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування здійснюється обмін інформацією на безоплатній основі в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, за погодженням з Пенсійним фондом та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

3. Пенсійний фонд та центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сферах праці, трудових відносин та зайнятості населення, соціального захисту населення, здійснюють обмін інформацією з Державного реєстру та Централізованого банку даних з проблем інвалідності у порядку, встановленому Пенсійним фондом спільно із зазначеними центральними органами виконавчої влади.

4. Пенсійний фонд та центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки здійснюють обмін інформацією з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру на безоплатній основі у порядку, встановленому Пенсійним фондом спільно із зазначеним центральним органом виконавчої влади.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, під час здійснення верифікації та моніторингу державних виплат безоплатно отримує відомості з Державного реєстру в електронній формі у форматі бази даних, витягу та/або в іншій формі на підставі договорів про обмін інформацією.

5. Інформація з Державного реєстру надається на запит органів праці та соціального захисту населення для призначення всіх видів державної соціальної допомоги та субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у порядку та за формою, встановленими Пенсійним фондом спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення.

Обмін інформацією про відомості, що містять ознаки використання праці неоформлених працівників та порушень законодавства про працю, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, в порядку, затвердженому Пенсійним фондом за погодженням з центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сферах праці, трудових відносин та зайнятості населення, соціального захисту населення.

Інформація з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру з метою її використання для обслуговування громадян (за їхньою згодою) надається на запит роботодавців, банків, підприємств, установ та організацій у порядку, встановленому Пенсійним фондом за погодженням із центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сферах праці, трудових відносин та зайнятості населення, соціального захисту населення.

6. Інформація з реєстру страхувальників Державного реєстру надається на запит платників єдиного внеску та/або застрахованих осіб у порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та Пенсійним фондом за погодженням з фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Інформація з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру надається на запит платників єдиного внеску та/або застрахованих осіб чи уповноважених ними третіх осіб у порядку та за формою, встановленими Пенсійним фондом за погодженням з центральним органом виконавчої влади,

що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення, та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Надання інформації з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру іншим юридичним і фізичним особам, крім органів праці та соціального захисту населення, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, допускається лише за рішенням суду у випадках, передбачених законом.”.

7. Кабінету Міністрів України:

протягом двох років з дня набрання чинності Закону в установленому порядку розробити та затвердити нормативно-правові акти, що впливають із цього Закону;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити передачу з державної власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст областей цілісних майнових комплексів закладів професійної (професійно-технічної) освіти, їх структурних підрозділів, нерухомого та іншого окремого індивідуально визначеного майна, закріпленого за такими закладами, зокрема об'єктів житлового фонду до 1 січня 2022 року.

8. Центральному органу виконавчої влади у сфері освіти і науки здійснити до 1 червня 2022 року організаційну та методичну роботу з підготовки нормативно-правових актів у системі професійної освіти.

9. Засновникам, керівникам закладів професійної (професійно-технічної) освіти:

протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом здійснити організаційні заходи щодо приведення типу та статуту закладу освіти у відповідність із цим Законом;

протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом утворити наглядові ради в закладах професійної освіти;

протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом утворити центри кар'єри в закладах професійної освіти.

**Голова
Верховної Ради України**

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КОВАЛЬ ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000042B83D00C09E7801
Дійсний до: 10.04.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 57д9/1-2020/191145 від 23.10.2020

241519